AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur-Propriétaire
HAIG BALIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
ՍԻՒՐԻԱ տար. 550, Վ.ԵՑԱՄՍԵԱՅ 300 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՍԱՀՄ. տրկ. 7, Վ.ԵՑԱՄՍԵԱՅ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 3 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1932
ԶԵՌՈՒՔԷ ԶՀՏՏ 2.50 Ս. Դ.

Զ. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ըլլայ թերթը ձեռքին տակ | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 175 (752)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ

Մեր նախորդ խմբագրականներէն մէկուն մէջ խոստացած էինք, առանձին խօսիլ Պալքանեան երրորդ խորհրդաժողովի մասին, որ անցած ամսուան ընթացքին գումարուեցաւ Պուքրէշի մէջ։

Ընթերցողները կը յիշեն անշուշտ որ երկու տարի առաջ, Պալքանեան առաջին խորհրդաժողովը գումարուեցաւ Յունաստանի մայրաքաղաքին մէջ, մասնակցութեամբ Պալքանեան վեց տէրութիւններուն։ Իսկ անցած տարի ալ, երկրորդ ժողովը գումարուեցաւ Պոլսոյ մէջ, դարձեալ մասնակցութեամբ առաջին ժողովի անդամներուն։ Պուքրէշի խորհրդաժողովը շարունակութիւնն է նախորդներուն միեւնոյն օրակարգով և նպատակով։

Աթէնքի մէջ գումարուած առաջին խորհրդաժողովին մէջ, առաջարկուած էր ոչ-յարձակողական դաշինք մը կնքել Պալքանեան տէրութեանց միջեւ։ Խորհրդաժողովը սկզբունքով ընդունած էր այս առաջարկը և վեց տէրութեանց ներկայացուցիչներն ալ ընդունած առաջարկին կարեւորութիւնն ու օգտակարութիւնը։ Նախնական քննութիւններու և խորհրդակցութիւններու աւարտումէն վերջ, որոշուած էր յաջորդ խորհրդաժողովին յետաձգել կազմուելիք դաշինքին ստորագրումը։ Եւ Յունաստանի պատուիրակները յանձն առած էին պատրաստութիւնը դաշինքի բանաձեւին, ներկայացնելու համար Պոլսոյ խորհրդաժողովին։

Անցած տարի Պոլսոյ մէջ գումարուեցաւ Պալքանեան երկրորդ խորհրդաժողովը, որուն ներկայացան Յունաստանի պատուիրակները դաշինքի բրօժէով մը։ Ժողովը լսելէ վերջ այդ բրօժէն կրցած էր վճռել որ տարակարծութիւններ ունեցած էր։ Գլխաւոր տարակարծութիւնը գոյութիւն ունէր Պուլկարիոյ և Եուկօսլավիոյ միջեւ, Մակեդոնական խնդրին շուրջ։ Պոլսոյ խորհրդաժողովն ալ մասնուեցաւ անյաջողութեան և դաշինքի խնդիրը անգամ մը եւս յետաձգուեցաւ հասնելու Պուքրէշի խորհրդաժողովին։ Պոլսոյ խորհրդաժողովը սակայն, այդ տարակարծութիւնը հարթելու կամ հաշտեցողութեան եզր մը գտնելու յատուկ Հաշտարար Ատեան մը կազմած էր իր մէջէն և անոր յանձնած կարգադրութիւնը։ Սոյն Ատեանը քանի մը ամիս առաջ Պոլսոյ մէջ գումարուելով երկար և մանրազնին քննութեան ենթարկեց դաշինքի խնդիրը և եզած տարակարծութիւնը։

Աւելի մանրամասնօրէն բացատրենք տարակարծութեան բուն պատճառներն ու արդիւնքները։ Պուլկարները կ'առարկէին ու կը պնդէին որ դաշինքի կնքումը տեղի ունենայ փոքրամասնութեանց հարցին լուծումէն յետոյ։ Այսինքն անոնք կ'ուզեն որ դաշինքը կապուած ըլլայ փոքրամասնութեանց հարցին։ Որովհետեւ, Աթէնքի խորհրդաժողովին մէջ որոշուած էր որ փոքրամասնութեանց իրաւունքները պիտի յարգուին։ Պուլկարիան այդ պարագային առաջ կը քշէ Մակեդոնացիներու խնդիրը որ շատ հին ժամանակներէ ի վեր գոյութիւն ունի եւ Պալքանեան միւս տէրութիւններու չափ իրաւունք ունի ազատ ըլլալու։ Եուկօսլավիան սակայն կը պնդէ որ իր սահմաններուն մէջ գտնուող Մակեդոնացիները փոքրամասնութիւն չեն կազմեր, քանի որ անոնք նման պահանջ չեն դներ և ձուլուած են իրեն հետ, որով փոքրամասնութեան հարց չկայ։ Պուլկարները հակառակ են այս տեսակէտին և կը կրկնեն որ Մակեդոնացիները ազգային իրաւունքներ ունին, որոնք պէտք է յարգուին։

Հաշտարար Ատեանը լուծման եղանակ մը գտած էր։ Պալքանեան տէրութիւնները, համաձայն Ատեանի եզրակացութեան, կէտ առ կէտ պիտի պարտաւորուէին գործադրել փոքրամասնութեանց շուրջ դաշինքի բովանդակած յօդուածները և մասնաւոր յանձնախումբ մը, կազմուած փոքրամասնութեանց ներկայացուցիչներէն պիտի հսկէին անոնց գործադրութեան վրայ։

Այս կարգադրութենէն, սակայն, գոհ չմնացին Պուլկարները եւ մերժեցին իրենց մասնակցութիւնը բերել Պուքրէշի խորհրդաժողովին, փոքրամասնութեանց հարցին լուծումէն առաջ։ Երկար միջամտութիւններէ վերջ, Պուլկարները յօժարեցան ղրկել Պուքրէշ իրենց ներկայացուցիչները ներկայ գտնուելու համար փոքրամասնութեանց հարցի քննութեան. և եթէ հակառակ իրենց տեսակէտին որոշում մը տրուէր, պիտի ձգէին ժողովը։

Պուլկարիոյ տեսակէտը շատ որոշ է։ Ան կ'ըսէ որ արդէն բոլոր տէրութիւններն ալ Ազգերու Դաշնակցութեան առջեւ պարտաւորութիւն ստանձնած են փոքրամասնութեանց իրաւունքները պաշտպանելու համար, հետեւաբար Պալքանեան տէրութեանց միջեւ կնքուելիք դաշինքի մը մէջ այդ կէտը յիշել կրկնութիւն մը կ'ըլլայ, քանի որ Պալքանեան վեց տէրութիւններն ալ Ազգ. Դաշնակցութեան անդամ են։ Պուլկարիոյ պահանջածը տարբեր բան է։ Ան կ'ուզէ որ Մակեդոնացիները ազատութիւն, սարկութենէ և ունենան իրենց որոշ իրաւունքներն ու ինքնավարութիւնը։ Հարց մը որուն լուծման չէին յաջողած եւրոպական ամենամեծ տէրութիւններն անգամ։

Պուլկարները դժգոհ Մակեդոնական խնդրին լուծման ձեւէն, կամ աւելի ճիշդը փոքրամասնութեանց խնդրին կարգադրութեան եղանակէն, կիսատ ձգեցին Պուքրէշի խորհրդաժողովը և հեռացան։ Պարագայ մը որ ուշագրաւ է, այն ալ Պալքանեան տէրութիւններու, առանց Պուլկարիոյ կը շարունակեն առաջ, Բէլլօկի Ուխտին տաթիւ համաձայնութիւն գոյացնելը եւ ներկայիս, գրեթէ միեւնոյն պայմաններով պատրաստուած դաշինք մը ստորագրելէ խուսափուած է։

Երբ աշխարհի զանազան տէրութիւններու միջեւ միութիւններ կը

սահմաններին և բարեկամական դաշինքներ կը կնքուին, Պալքանեան տէրութիւններու միջեւ գոյութիւն ունեցող տարակարծութիւնը ան տեղի է։ Ուշ կամ կանուխ այդ դաշինքը պիտի ստորագրուի Պալքանեան վեց տէրութիւններու միջեւ։

Մէկ բան եւս պէտք է գիտնալ որ Պալքանեան այս խորհրդաժողովը զուրկ է պաշտօնական հանգամանքէ մը, եկող պատուիրակները չեն ներկայացներ պաշտօնապէս իրենց պատկանած տէրութեանց տեսակէտները։ Եթէ այսպէս անպաշտօն կերպով կարելի ըլլայ համաձայնութիւն մը յառաջացնել, անկէ վերջ պիտի ենթարկուի պատկան տէրութեանց կառավարութիւններուն, առ ի վաւերացում։

Ամէն պարագայի տակ սակայն, նշանակութենէ զուրկ չէ այս Պալքանեան խորհրդաժողովը։

ՖՐԱՆՍ. ՀՈԳԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ՄՆԱՅ

ՖՐԱՆՍ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՐԾԻՔԸ ՍԻՒՐ. ԽՆԴՐԻՆ ՄԱՍԻՆ

ՅԵՂԱՅԻՆ ՎԷՃԵՐԸ ՀՈՆ ՆՈՒԱԶ ԴԻՒՐԻՆ ԿԸ ԿԱՑՈՒՑԱՆԵՆ ՀՈԳԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐՋԱՑՈՒՄԸ ԿԸՍԵՆ «ԺՈՒՌՆԱԼ» ԵՒ «ՄԱԹԷՆ»

Բարիզ.— «Ժուռնալ» կ'ըսէ թէ Սուրիոյ հոգատարութեան հաշուետուութիւնը կը պատրաստուի. բայց իր ազդումը փախուստ համար չէ, որովհետեւ այս խնդիրը Իրագին համար եղած խնդիրէն աւելի բարդ է, նկատելով որ Սուրիան իր դաշնակցային դրութեան պատճառաւ ոչինչ ունի բաղդատելի Իրաքի քաղաքային հեղինակութեան։ Եւ յախուռն բան մը ըրած չենք ըլլար յայտնելով թէ սուրիացիք ֆրանսացիներու իրաւարարութիւնը ստանալ եւս պիտի զգուշանեն ֆրանսացիներու մեկնելէն ետքը ինչ թէ հոգատարութեան ի գործ դրութեան միջոցին։

Նոր ռէժիմի մը հիմերը հաստատելը կ'ենթադրէ՝ Սուրիոյ պատմական պայմանագրութեամբ կապելու իրաւասու կառավարութիւն մը եւ միջազգային բոլոր դժուարութեանց հուսահայտարարութիւնը։

Այս հողի վրայ, աշխատանքը շատ յառաջացած է եւ երկարուղիներու մասին Թուրքօ — բրիտական վերջին համաձայնութիւնը շահեկան է այս տեսակէտով, որովհետեւ սահմանային կարելիութիւն կուտայ կանխատեսելու Պաղտատի երկաթուղիին այնման կենտրոն խնդրոյն հաշուեյարդարութիւնը։

«Մաթէն» մասնանշելով սուր. հոգատարութենէն Ֆրանսայի հրաժարելու մասին օտար մամլոյ մէջ լոյս տեսած տեղեկութեանց, կ'ըսէ թէ ժամանակը հասած չէ այս կարգադրութեան համար որովհետեւ անհրաժեշտ է սպասել որ սուր. ժողովուրդին ֆաղաֆական դաստիարակութիւնը կատարեալ ըլլայ։

Յայտնի չէ թէ Ֆրանսան որչափ հոգածութեամբ կ'աշխատի Սուրիոյ ձերբազատութեան, ի նկատ առնելով Ազգ. Դաշնակցութեան հանդէպ ստանձնած իր յանձնառութեանց։

ՔԱՂԱՔ. ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԴԱՄԱՍԻ ՄԷՋ

Տարակարծութիւն Ազգայնականներու մէջ

ՇԱՔԻՐ ՊԷՅ ԵՒՍ ԹԵԼՈՒՆԱԾ ԺՈՂՈՎԷՆ

«Լէ Նուռ» կ'ըսէ, ... Դամասկոսէն ստացած է հետեւեալ լուրը։—

Ֆախրի պէյ Պարուտի եւ Ճէմիլ պէյ Մէրտէմ պէյի ճառերը արտասանուած երեսփ. ժողովին մէջ, ժողովուրդի կողմէ շատ գնահատուած եւ լաւ ընդունելութեան արժանացած են ժողովուրդին կողմէ մասնաւոր պատուիրակութիւններ եկան եւ շնորհակալութեան յայտնեցին անոնց։

Ստոյգ աղբիւրէ մը տեղեկացանք որ Մազհար Բրյանի փաշա եւ Ճէմիլ Մէրտէմ պէյ, դատական եւ կրթական նախարարներ, հրաժարագիրներ կը պատրաստեն։ Պատճառը այդ հրաժարականներուն այն է որ ազգայնական երեսփոխանները որոշած են չմասնակցիլ երեսփ. ժողովին Ճէմիլ Մէրտէմ պէյ երկու օրուան հանգիստի համար Պէյրութ մեկնեցաւ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Ազգայնականները վերջացուցին իրենց ժողովները։ Հալէպի ազգայնական լիտերները վաղը առտուն պիտի վերադառնան Հալէպ։ Քաղաքական կացութիւնը շատ ծիծիփ է։ Կը տեսնուի որ ազգայնականներէն մէկ մասը որոշած է չմասնակցիլ երեսփ. ժողովին եւ դանլինեն։ Իսկ ուրիշ մաս մը համառակ է այդ տեսակէտին եւ կ'ուզէ մասնակցիլ։ Շաքիր պէյ Պարուտի շատ ազդուած է այս տարակարծութենէն եւ մեկնած իր ագարակը։

Ըսի լուր մը եկաւ, որու համաձայն կ'ըսուի թէ ազգայնականներ յայտարարութիւն մը պիտի հրապարակեն նշելու համար իրենց դիրքը։

Ասի օր Դամասկոսեն Հալէպ մեկնած են երեսփոխաններ Նաճիր պէյ Շարպանի, Արիֆ պէյ Ճէզզար եւ Պեսիմ պէյ Գուտսի։

«Էլիֆ Պաէ» տեղեկացած է որ Նաճիր պէյ Շապանի որոշած է այլեւս չմասնակցիլ ժողովին, որովհետեւ ներկայ դահլիճին վստահութեան քուէ տալու համար երեսփոխներ կը բանեցուին իրենց վրայ։ Նաճիր պէյ հեռագրած է Փարիզ արտաքին նախարարութեան եւ բողոքած եղած միջամտութեանց համար, յայտնելով որ այլեւս չպիտի մասնակցի երեսփ. ժողովին։

ՄԱՄՈՒԼ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

«Լա Սիրիի» խմբագրապետ պ. Ժորժ Վասիէ, «ազգայնական կոչուած քաղաքական խմբակի աղայական կատակերգութիւններուն ներկայ ըլլալով, եկեր է այն եզրակացութեան որ ժամանակը քանի անցնի, այնքան նուազ կը հաւատան ուղեղները անոնց որոնք կը յաւակնին մենաշնորհած ըլլալ հայրենասիրութիւնն ու իբր գէշ քաղաքացի ընդունիլ այն որ չի մտածեր իրենց պէս ... ենթադրենք որ իրենք կը մտածեն»։

«Մեզի կ'ըսէին, կը շարունակէ պ. Վասիէ, թէ ազգայնական խմբակը բաժնուած էր երկու հատուածի. կառավարութեան մասնակցողներ և ձեռնպահներ։ Բայց կը թուէր թէ բաժանումը աւելի երեւութական էր քան իրական։ Ֆրանսայի կողմէ այնքան պայծառօրէն և քանիցս արտայայտուած կամքը՝ շարունակելու սուրիական յեղաշրջումը հովանաւորութիւնը դաշնագրի մը վերածելով, կը պատասխանէր, կրնայինք հաւատալ, ազգայնականներու պահանջին։ Բայց տուէ՛ք լուսինը տղաներուն, անոնք անմիջապէս արեւ կը պահանջեն։ Եւ արեւէն յետոյ...

«Դաշնագի՞ր մը, դաշնագի՞ր մը... Այո՛, ուզեցինք. ճիշդ է, բայց պէտք է տեսնել անոր պարունակութիւնը։ Թո՛ղ ցոյց տրուի մեզի ու մենք կ'որոշենք»։

«Բայց ո՞վ. Ֆրանսական կողմէ, կ'ուզէր անյայտացնել դաշնագիրը։ Ո՞վ ըսած էր որ ան պիտի չհաղորդուէր սուրիական ժողովուրդին։ Բարձր Գոմիսէրին յարատեւ մտահոգութիւնը չէ՞ր ընդհակառակը, դարձնել դաշնագիրը ժողովրդական ակտ մը որ իր արժէքը բուտանար երկուստեք ընդունելութենէ մը։ Բայց ո՞վ հանգամանք ունէր ստանալու և ուսումնասիրելու այդ մեծութեամբ և կարեւորութեամբ յուշարձան մը։ Հանանօ՞ն, թէ Հաշէմ Աթթասին, Գարուտի՞ն, թէ Ֆայէզ էլ Խուրին։ Երեսփոխանական խմբակ մը, ըլլայ իսկ այդ ազգայնական, թէ նոյն իսկ ամբողջ Խորհրդարանը։ Որքա՞ն ի վեր տեսանք, բացի Գարատայի փրկիչներու այնքան անպարկեշտ որքան խեղճ երեւակայութեան մէջ, երբե՞ւ ի վեր տեսանք որ օտար կառավարութիւն մը ուղղակի բանակցի ուրիշ երկրի մը խորհրդարանին հետ։ Երեսփոխանական ժողովի՞ն հետ բանակցեցաւ պրն. Վոն Բ-րէն զինաթափութեան հարցին շուրջ, թէ կառավարութեան պետ պր. Էրրիոյի։ Եւ հաճելի ըլլալու համար բուռ մը տղեկներու, պէտք էր զանոնք դարձնել կացութեան վերին դատաւորները ու ջնջել օրէնքներուն և նոյն իսկ իրենց երկրին վրայ։ Ո՞վ կը ծաղրեն։

Մեր պաշտօնակիցը ըսելէ յետոյ որ կառավարութիւնը միայն սահմանադրականօրէն կազմուած օրինաւոր կառավարութեան մը հետ կրնայ բանակցիլ, կը յայտարարէ.

«Այսպէս, այս անգամ ալ կրնայ ըլլալ որ ինչպէս 1928ին, ինչպէս 1930ին, ինչպէս 1931ին, այս հայրենասէրները դարձեալ ուշացնեն իրենց երկրի քաղաքական յառաջդիմութիւնը զոր այնքան կատարեալ բարեմտութեամբ կը քաջալերէ Ֆրանսան»։

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆ ԽԱԹԱՐՈՒՄԸ

ԿԱՐԵԼԻ ՉԷ ԲԱՆԱԿՑԻԼ ԵՐԿՈՒ ՄԻԼ. ԱՆՀԱՏԻ ՀԵՏ

«Լ'օրիան» հաղորդելէ յետոյ, թէ ազգայնական խմբակին ձեռնպահութեան հետեւանքով երեսփոխանական ժողովը յետաձգուած է յառաջիկայ շաբաթ օրուան կը գրէ.

«Ի՞նչ կը պահանջեն ազգայնական ընդդիմադիրները։

Դաշնագրին պայմանները։

Ուրիշ խօսքով՝ լուսինը։

Պրն. Բօնսօյ իրենց ըսաւ սակայն. այս պայմանները, գոյութիւն չունին և չեն կրնար տակաւին գոյութիւն ունենալ, քանի որ այս պայմանները կախում ունին այնքան իրենցմէ որքան Ֆրանսացի բանակցողէն։

Արդ. Ֆրանսացի բանակցողը մէկ բան կ'սպասէ. իրաւասու սուրիացի բանակցող մը։

Երեկուայ իրենց բացականութեամբ ազգայնականները մերժեցին զայն ցոյց տալ անոր։

...«Հայրենասէրը» յօրացրող մը կը պահանջէ. — վերջին անգամ ըլլալով,— Դաշնագրին հրմերը։»

Ակներեւ է որ եթէ պրն. Բօնսօյ պատասխանէր այս հայրենասէրին, ոչ մէկ իրաւունք ունէր յպատասխանելու այն բոլոր հայրենասէրներուն որոնք միեւնոյն կերպով զինքը կը հարցապնդեն։

Կարելի չէ բանակցիլ դաշնագրի մը հիմերուն շուրջ, երկու միլիոն անհատներու հետ։

Դաշնագրի մը հիմերը կը գիտուին կառավարութեան մը հետ որ կը ներկայացնէ այս երկու միլիոն անհատները։

Հարիւրերորդ, հազարերորդ անգամ կը հարցնենք.

«Ո՞ւր է այդ կառավարութիւնը»

Որքան ատեն որ զայնչկան պրն. Բօնսոյի, ան սպասել ուրիշ բան չի կրնար ընել։

Ասկէ զատ, աճապարելու բան չունին ան։

Կը խորհէր Ժընեւ երթալ գրական արդիւնքներով որ իրեն պիտի թոյլատրէին աշխատիլ Սուրիոյ Ազգերու Դաշնակցութեան մէջ մուտքին հարցով։

Եթէ մերժեն իրեն տալ տուար միջոցները, ան գործեալ պիտի երթայ Ժընեւ բայց միայն Ժընեւին տեղեկացնելու համար որ զինքը առանձին ձգեցին ու ան ոչինչ կրնայ ընել։

ԴԱՇՆԱԳՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԸ ՉԷ ՀԱՍԱԾ

«Էլ Ահրար» այսօրուան թիւի խմբագրականով կը գրէ.—

Սուրիական դաշխեր բաւան պայքարով մը կ'աշխատի իր պաշտօնական յայտարարութեան պատրաստութեան համար։ Որովհետեւ այդ յայտարարութիւնը պատրաստելու համար պէտք է կարգ մը դժուարութիւններու յաղթահարել։ Դաշինքը հանրային կարծիքին առջեւ կը գտնուի. մէկ կողմէ իրմէ կը պահանջուի դաշնագիր մը ժողովուրդի կողմէ միւս կողմէ ալ ան կը գտնուի երեսփոխանական ժողովի քննադատութեան առջեւ։

Դաշխեր պարտաւոր է իր պաշտօնական յայտարարութեան մէջ դաշնագրի մասին արտայայտուելու. սակայն պրն. Բօնսօի հետ համաձայնութեան մը չեկած չի կրնար որոշ տեսակէտ մը ներկայացնել։ Իսկ պրն. Բօնսօ հանրապետութեան նախագահին իր տուած նամակով կը յայտնէ որ դաշնագրի մասին չի կրնար խօսիլ առժամեայ և անօրինաւոր դահլիճի մը հետ. պէտք է երեսփոխանական ժողովի վստահութիւնը վայելող դահլիճ մը դաշնագրի մասին կարենալ բանակցելու համար։

Դահլիճը կը գտնուի անելի մը առջեւ. եթէ իր յայտարարութեան մէջ ան դաշինքի մասին պիտի չ'արտայայտուի, չի պիտի կրնայ արժանանալ վստահութեան։ Շղթայի մը մէջ կը գտնուի դահլիճը, որուն ծայրը անյայտ է։ Արտաքին տեսքը կ'ըսէ. «չլուծուած հացին մի դպչիր, պատուուած հացը մի ուտեր», սակայն կեր կեր կշտացիր»։ Ահա՛ այսպէս է Սուրիոյ Նախարարական խորհուրդին դիրքը։

Ֆրանսացիները Ազգայնականներէն կուզեն որ անոնք հաւատան թէ ֆրանք և սուրիական դաշինքը յար և նման պիտի ըլլայ Իրաքի դաշնագրին։ Ազգայնականները մէկ կողմէ կը տեսնեն որ դաշինքի խնդիրը երեւակայական է, միւս կողմէ ալ «Մաթէն»ի մէջ կը կարդան որ դեռ ժամանակը հասած չէ դաշինք կընքելու։ Այս վերջին լուրին աւելի շատ կը հաւատան և այս հակառակ երեւոյթներու առջեւ սկեպտիկ կը դառնան սուրիական դաշինքին հանդէպ։

Հիմա բոլոր երեւոյթները ցոյց կուտան որ ժամանակը հասած չէ Իրաքի պէս դաշնագրային տէրութիւն մը դառնալու համար. սուրիացիները լաւ կընեն եթէ յետաձգեն այդ խնդիրը։

ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅ ԼԵԶՈՒԻ

Ո՜վ իմ հայերէն լեզուս,

Մտքիս մէջ ոսկի է բարի բանակդ իր արժենական զէն ու զարդով։ Ու բացուած են սրտիս մէջ զգացման առագաստները՝ Կ'եռայ, կ'եռեւեփի զօրքդ երակներուս մէջ։

Ոսկորներս սրինգ կ'ըլլան ու Թոքերըս նուագարան։

Գառուղներ կը զգամ քերնիս մէջ ու այտերս կը քօղի ին ծաղիկներու։

Ու մտածումս քու տօնական զգեստներդ կը հագնի, կարմիր պատմուճանով, ոսկեծոպ։

Այսօր իմ մէջս ու իմ չուրջս քու նախատօնակդ է։ Իմ միակ օրս է աղօթքի ու պաշտաման։

Ո՜վ իմ հայերէն լեզուս, դուն իմ գահազուրկ արքաս որտի, քաղցրութեան, համբերանքի և իմաստութեան։ Դուն հէքեաթ ու առղ հիւսող Թագուհի։

Այո՛, Թագուհիս, ես քու երջանիկ գերեալդ, մենք մինակ ենք ճաշակելու համար ահդանից անուշութիւններն ու գաղտնութիւնները։

Եկեսցէ արքայութիւն քո, Թագուհի իմ։

Ունինք քեզ միայն զօրութիւն իբրև եւ իբրեւ ստեղծագործութիւն։

Տարածուէ՛, տարածուէ՛...

Թող հնչեն տօնական զանգակներդ և Թափին ոսկրածուծերուս մէջ։ Թող լըսուին վիներդ, ձայնեն բանդիռներդ։ Թող գան ու գան գինիներդ, հացդ ու մեղրդ։

Եղերական վէչեր է և տօն։

Թող միայն քու սասքելական աղաղակդ ըլլայ, քու մեղեդի ձայնդ, քու օրքահամ բառերդ։

Քու իւրաքանչիւր բառդ մեր բոլոր նախնիքներուն չրթունքներէն է անցած։ Քու իւրաքանչիւր բառդ յղկուած օրրատաչ քար է։ Թող քարկոծուիմ քու բառերովդ։ Թող հայհոյեն ինծի բառերովդ։ Թող գայ ինծի պսակը քու բառերուդ չանթերուն։

Տարածուէ՛ տարածուէ՛ իմ չուրջս...

Եղիր համերգի պէս, որոտման պէս, անտառներու եւ ծովերու ձայնին պէս։

Եկեսցէ արքայութիւն քո...

Եկեսցէ, քանզի եօթանասուն ազգերու լեզուական ալիքները նահատակեցին իմ մաքիս բարապանները։

Օտարութեան այս մեծ անապատներուն մէջ այլազգի լեզուներու աւազուտ հովերով ծեծուեցաւ իմ դէմքս։

Իմ մէջս ու իմ չուրջս բա՛ց չատրուանները, ո՜վ իմ հայերէն լեզուս, եւ ծաղկեցուր ովասիսներ։

Այս մեծ, այս երկար եւ այս խաւար գաղթի օրերուն յաւագոյն էր կուրանալ և խլանալ: Օտար պատկերներ արգելք կ'ըլլան մանկութ տեսիլներուդ մէջ։ Մտածումը զգեստ ու ձեւ կը փոխէ և դատարկ կը մնայ վեհապանծ տաճարը...

Անկարող ենք մեր զօրքով լեցուն պահել քու պարունակիդ լուսաւոր կապոյտը որ կը դառնայ իմ չուրջս համաստեղութեան մը նման։

Ի՞նչ Թրթռուն դիւթապար։

Ահա կամարներուդ տակ եմ։ Առաւօտղին անկիւններէն ճառագայթներ կ'իջնեն, բիւրաւոր սպիտակ ճառագայթներ կուգան գլխուս չուրջը։ Գըլխուս վրայ լուսեղէն մեծ ձագար մը կայ։ Երբ կը քալեմ ճառագայթները ետեւէս կ'երկարին, քովերէս ինձ կը հետեւին ու առջեւէս կը կարճնան։

Գմբէթիդ առջև եմ։ Անիկա վառուած կանթեղ է։ Անոր չուրջը հազար գոհար բանուած է։ Կը բացուի կեդրոնը աստղի պէս։ Անոր մէջ կը մտնեն լուսաթոյր փորով աղաւնիներ։ Անոնց համբոյրէն կը ստեղծուին մանիշակագոյն վառ գիծեր։ Ամբողջ պատկերը յորդաչարժ առղ է։ Մեծ սիրտ մը կը բաբախէ։

Եւ ահա, և ահա՛

Կանանչին վրայ կ'երեւին, ո՜վ իմ հայերէն լեզուս, քու գիրերդ Թռչուններու փոխակերպուած։ Եղեմական Թռչուններ։ Ահա դրախտահաւեր, քնարահաւեր, սիրամարգեր և սոխակներ։ Ահա արօրը որ կը ծոի ու բան կ'ըսէ տատրակ հաւքուն։ Ահա զարնան ծիծեռնակները: Ահա կռո՜ւնկը, կռո՜ւնկը եւ իր ձայնը...

Ա, Բ, Գ, Դ, Ե, Զ...

— Կռո՜ւնկ, ծառայ եմ ձայնիդ։

Ո՜վ իմ Թռչնահոգի լեզուս։ Ու գըլուխներ հրեշտակի, վարդ, մեխակ, չուշան ու եղնիկներ։

Եւ ահա աւազան մկրտութեան: Այստեղ ես կը տեսնեմ գիրերդ եւ այս անգամ ձուկերու այլափոխուած։ Ուկեձկնիկ, իշխանաձուկ, տառեխ, գեղարքունի,

Եւ աւազանին վրայ կը տեսնեմ խօսքերդ խճանկարներու պէս։ Անոնք գեղչուի վկաներ են ու կը խօսին հայեցողութեամբ։

Անոնց ամբողջ չուրջը լոյսով օծուած ոսկի է։

Գլուխս կը դնեմ գրակալի վրայ։ Եւ հրեշտակ մը կ'երեւի որ կուգայ կը նայի աչքերուս եւ կը կարդայ ու կ'երգէ։

Ո՞վ է նա որ պիտի խանգարէ այս բաբախուն զարդանկարչութիւնը, այս աստուածատուր ճարտարապետութիւնը, այս մեծ Մշակոյթը որ դուն ես, ո՜վ իմ լեզուս։

***

Ո՜վ իմ հայերէն լեզուս,

Աղէտները փոր եւ ռումբ կը նետեն վրադ։

Ահաւոր է այս լռութեան, այս համր պատերազմը։ Բոլոր ցամաքամասերը իրենց բոլոր լեզուներով քեզի դէմ են։ Եւ, ափսո՜ս, անպակաս են ներքին դաւաճանութիւնները։

Ի՞նչպէս, ո՞ւր հաչակել քու մաքրամաքուր Թագաւորութիւնդ...

Դուն հպարտութեամբ կը քաշուիս մենէ, մենք վատութիւնով կը փախչինք քեզմէ։

Ու մերթ կը բացուի վիհը այնքան որ միայն մայրիկս է որ ելած իր գերեզմանէն Փարիզ կուգայ իմ նեղ խուցիս մէջ կը մտնէ, երազիս մէջ կ'երեւի ու հայերէն կը խօսի ինծի:

Մայրիկս կ'ըսէ.

— Աս դո՞ւն ես, զաւակս, դո՞ւն ես, աս որչափ փոխուեր ես, հոգիս, սիրելիս... ա՛հ, սիրելիս...

Ու արտում տխուր կը նայի աչքերուս։

Զարուեցաւ մեզի ունենալ օրհական մը որ կեանքի մէջ նոյն բառերը կրկնէր։

Օ՛, ո՜վ լեզուս, որ գրքերու և հոգիներու մէջ Թաղուած ես, եկեսցէ յարութիւն քո, արքայայնութիւն քո...

Պատարագես ու պարերգես եւ Թող քու երգդ հրաչքի պէս ըլլայ։

Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն։

Քու բառերովդ տուր մեզի երգ մը մեծ սիրոյ։

Տուր մեզի սիրել ու սիրուիլ ու բառերովդ, խոստովանուիլ, քնարերգել ու ծիծաղիլ։

Տուր մեզի մանաւանդ մաքել քու հաւատալ քու բառերովդ։

Տուր մեզի քու բառերդ Մասեան գունդի զինուորներու պէս, կոյսերու պէս, պարիկներու և նայեադներու պէս։ Քու բառերդ մեր վրայ աստղերու պէս։ Տուր մեզի խօսքերդ հորիզոնին վրայ նշանաքուած Արշալոյսի պէս։

Շնորհէ մեզ ակմբուիլ և քեզ սիրով համբուրել: Քանզի խօսիլ քեզ, համբուրել է քեզ։

***

Ո՜վ իմ հայերէն լեզուս,

Այս օտար հողերուն վրայ դուն ինկած զէն ու զարդի պէս ես։

Զաւակներդ կ'երթան հանապազօրեայ հացին։ Կ'ըսեն Թէ այդ հացը չի չահուիր քեզմով։ Եւ Թեթեւսոլիկներ գիտեմ որ քու գիտութեանդ անգէտ՝ նոր լեզուի մը փտածներով կ'ուզեն եւ րեւիլ։ Սակայն կան որ մեծ վիշտով են։ Մէկը կը ճանչնամ որ ըսաւ.

— Տարիներ, տարիներ ի վեր կը լսեմ մեքենաներու ժխորը և գաղղիերէն քանի մը խօսք ու բառ...։ Ժամանակ, առիթ եւ կարողութիւն չունիմ իմ սիրելի հայերէնս խօսելու, իմ պաշտելի հայերէնս կարդալու...։

Սասաիկ էր այս գրկանքը ու անիկա գլուխը կախեց հայերէն օրաթերթի մը մը վրայ ու լացաւ, հեկեկալով լացաւ...

Ու ես, ո՜վ մեծաքանչ իմ հայերէն լեզուս, քենէ բառ մը չունեցայ իրեն պատասխան տալու համար։

Գլուխս սև ալիքի մը մէջ էր։ Ու սև մութ։ Ի՞նչ, միթէ միայն մակ-ռունե՞ր պիտի մնան քենէ։ Ու անընթերցող գըրքե՞ր միայն։ Ու լեզուական գիտուններու՞ն պիտի տանին քեզ իբրև լեզու մեռեալ։ Գիտութեան վարդապետներու անդալար սրահներուն մէ՞ջ պիտի հնչես։ Բնութեան ձայներուն մէ՞ջ պիտի ձուլուիս, իբրև վերադարձ։ Կ'ելլ Թաս վախճանի՞դ։ Մենք քու վերջին խօսողնե՞րն ենք ու գրողներդ...

Ես չեմ հաւատար ակումբներու հանդէսներուն որ քեզի կը նուիրուին։ Ես չեմ այցելեր այդ պատուաբանութեանց։ Այդ բոլորը փրփուրներ: Այդ բոլորը չոգեորդական է և ինքնախաբէութիւն։ Փարիսեցիներու գաւիկ։ Ժողովարան։

Այո՛, այդ բոլորը քու առողջութեաններդ և արեւշատութեանդ համար չեն։ Քու Ա-իդ չուրջ անգամ համաձայն չեն այդ ցուցարարները: Քու հարիւր հազար բառիդ համար անոնք իրենց արիւնէն մէկ կաթիլ չեն տար։

Դառնութեան Թոյն չէ աս, այլ ճըչ մարտութեան աղաղակն է քու գրօչակդ բանած երիտասարդ տաքեալի մը որ քու գիրքերուդ չափ վէրք ունի իր հոգիին մէջ։ Ու տակաւին տասն անգամ աւելի սէր։

Ու ազբ չէ։ Սակայն մենք արտարնակութեան այսօրերուն աքսորուած ենք Բաբելոն ու Բաբելասամ։

***

Ո՜վ իմ Հայեւէն լեզուս, եկեսցէ արքայութիւն քո...

Դուն մեր արիւնն ես, մեր ձայնին իմաստը, մեր հոգիին չարժումն ես դուն և մեր մեծ ու աներևոյթ դրօշակը:

Ջծայլուիս այլ ծածանիս։

Եկեսցէ...,

Ու

Եղիցի՛...։

Եւ ըսէ՛, դեռ որքան տառապանք ունենալ, որքա՛ հանդուրժել զրկանքի դեռ որքան Թափառիլ ու մնալ անօթի, փոյթ չէ, միայն, Թող միայն գա՛յ քու Թագաւորութիւնդ:

Կչտանանք քու հացահամ բառերովդ։ Քանզի դուն հաց ու բան ես:

Անցընենք մեր պապակը քու գինեհամ խօսքերովդ: Քանզի գինի ես դուն ու պտուղ, ո՜վ իմ քաղցր բարբառ մայրական, իմ հայերէն հոգեղէն լեզուս...

Եւ հոգ չէ, կ'երդնում, ես չտեսնեմ քու արքայութիւնդ... Ես Թաղուիմ այս խորթ հողերուն մէջ.. միայն ըլլա՛յ քու Թագաւորութիւնդ...

Հապա՜, ո՜վ լեզուս, արծարծէ բոլոր Թռչուններդ ու Թող չլնան բոլոր հայկաչէն ծաղկաստաններն ու պաղատտաններդ, օրհնեալ նուագահա՛ն դէնքներով։

Հապա՛, Թող պապիկներ ու մամիկներ հէքեաթ հիւսեն քու ճկունութեամբդ, քու առատութեամբդ, ջերմութեամբդ, քնքուչութեամբդ և չնորհովդ։

Թող նոր բանաստեղծ մը գայ և անցնի բազմաստիճան դաշնակիդ առջև եւ ըստեղծէ աւիչներէդ երկնային մեղեդիներ:

Թող մատենագիրներ պեղեն հանքերդ ու բարձրացնեն լուսանորոգ ոսկիներ։

Թող ծաղիկներուն բաժակները լեցուին քեզմով ու պտուղները հասուննան քու արիւնովդ։

Թող մեծ հողը կրէ քեզ. աստուածեան մագաղաթի մը նման:

Եւ անգամ ոչխարներուն, այծերուն, հայկազուն ձիերուն և աղբէր ճան եզներուն ականջները լեցուին քեզմով:

Եւ Թող, և Թող աղամարդ հայորդին իրիկուն մը, պարաէզի մը խորունկը՝ բռնէ հայուհին և ըսէ.

— Աղուոր աղջիկ, հոգի աղջիկ, երեք տարի է կը սիրեմ քեզ... իմ հայերէն լեզուիս չիտակութիւնով ու մաքրութիւնով կը սիրեմ... Եւ իմ հայերէն լեզուիս չափ կը սիրեմ քեզ:

Արքայութիւն քո, ո՜վ իմ մայրիկիս ու մեր բոլոր սուրբ մայրերուն լեզուն, ո՜վ հայերէնս։

«Ց.» ՆՇԱՆ ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ

ԱՆՈՒԱՆԻ ՄԱՐԴՈՑ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գրեթէ բոլոր անուանի մարդիկ ունեցած են Թերութիւններ, ոմանք նոյնիսկ աչքառու Թերութիւններ։ Շոբէնհաուէր կը գրէ որ՝ հանճարեղ մարդիկը ոչ միայն անհաճոյ են ընթացիկ կեանքի մէջ, այլ և ակար՝ բարոյականով, ու չար։ Ասանկ մարդիկ քիչ բարեկամներ ունին. գագաթը կը տիրէ միայնութիւնը»։

Շատ մը մեծանուն մարդոց կենսագրութիւններ հիմնովին կը հաստատեն այս կարծիքները։ Մեծ մարդիկ կրկնակ պատճառներ ունին անթերի չըլլալու։ Նախ մարդ են և. հետեւաբար ունին մարդկային Թերութիւններ։ Երկրորդ՝ մեծ են, ու այդ առաւելութիւնը իրենց մէջ կը ստեղծէ մասնաւոր կամ ասպարէզի յատուկ տարօրինակութիւններ։

Անուանի մարդոց մօտ, ինչպէս եւ սովորական մահկանացուներու, կարելի է հանդիպիլ հակադիր խառնուածքներու: Անոնցմէ ոմանք կծծի են, ոմանք՝ մսխող, ուրիչներ՝ պղարիւն, կնամոլ եայլն։ Օրինակ՝ Սալիւսթ, Արիսթիփ և Սաֆօ մսխող են եղած։ Նախանձոտ էր Ալֆրէտ տը Միւսէ։ Թոմաս Քարլայլ տանջած է իր կինը։ Երաժշտագէտ Կայթանօ Տօնիծէթի նեղած է իր ամբողջ ընտանիքը։ Ռէւանէ չէ հետաքրքրուած իր զաւակներով։

Ուրիչներ ունեցած են ուրիչ գիծեր։ Արիստոտէլ չափազանց չատ սիրած է Մեծն Աղեքսանդրը: Ֆրանսիս Պէյքըն չահագործած է արդարութիւնը: Միքէլ Անճելօն մասնաւոր վախ մը մղուած, լքած է Ֆիօրէնցիան։

Քիւվիէ արգելք է եղած երկու բնական գիտութեան հետեւողներու հրապարակել իրենց հոյակապ գործերը, որոնք արգիւնք էին իրենց աշխարհային չրջագայութեան։ Անոնց ձեռագիրները մինչև այժմ կը մնան Լուվրի Թանգարանը ու դեռ հիացում կը պատճառեն այդ ճիւղին հետեւողներուն։

«Գիտէ՞ք, բժիշկներ, ըսած է Քարաֆէլ, իր մէկ դասախօսութեան, երբ Պազէլի մէջ փրոֆէսօր նշանակուած է, գիտէ՞ք որ իմ գտակս աւելի գիտուն է քան դուք բոլորդ՝ հաւաքաբար։ Եւ իմ մօրուքս աւելի մեծ փորձառութիւն ունի, քան ձեր ակադեմականները,—յոյն, իտալացի, ֆրանսացի։ Ես ձեր Թագաւորը պիտի ըլլամ ու դուք պիտի մաքրէք իմ մոյկերս։ Իմ գպրոցս պիտի իչխէ Փլինիայի և Արիստոտէլի վրայ...»

Գիտութեան, գրականութեան, երաժշտութեան, փիլիսոփայութեան, վերջապէս ամէն ճիւղի մէջ փայլողներ ունեցած են իրենց Թերութիւնները, աչքառու պակասութիւնները:

Մամլոյ տակ է եւ շուտով լոյս կը տեսնէ
ՏՕՔԹ. Գ. ԹԱՊՈՒՐԵԱՆԻ
«ԲԵՐԱՆԻ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ»Ը
Մօտ 150 էջ, պատկերազարդ, մաքուր թուղթ եւ ճոյակապ տպագրութիւն

ՏՕՔԹ. Ս. Մ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ
Իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով Փարիզի մանկանց յատուկ հիւանդանոցներու մէջ, իր դարմանատունը հաստատած է՝
ԺՕՐԺ ՊԻԿՕ փողոց թիւ 61 (Գալ - Իտրիս մօտ, հանրակառքի գծին վրայ, Ոսկի Մկրատ դերձակատան վրայի յարկը):
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ.— Կէսօրէ առաջ, ժամը 9—12
» վերջ, » 2— 6
Հինգշաբթի կէսօրէ յետոյ ձրի՝ աղքատներու համար:

Յ. ԹՕՓՃԵԱՆ
ՔՕՇ ՓՈՂՈՑ, ՀԱՍԱՆ ԳԱՏԻՐ ՇԷՆԻՔԸ, ԵՐԿՐՈՐԴ ՅԱՐԿ
ՄՈՒՇՏԱ՛Կ, ՄՈՒՇՏԱ՛Կ
Ա. Ստացած ենք ամէն տեսակի եւրոպական մուճակներ, Բարիզի վերջին նորաձեւութիւններ, անմրցելի աժան գիներով։ Ուղղակի մեզմէ գնելով ձեր դրամին կէսը խնայած կ'ըլլաք եւ չէք խաբուիր: Մեր խանութի մէջ մշտապէս կը պահենք ամենաբանկագին մուճակներէն սկսեալ մինչեւ ամենէն աժան տեսակները, մաչելի ամէն ձեւի:
Բ. Ունինք նաեւ գործարական և զինուորական մարմնամարզի և սպորտի վերաբերեալ ամէն տեսակ պարագաներ (Ֆութպոլի, թէնիսի, բինկ-բոնկի, պօքսի, սըրամարտի, պասքեթպոլի, լողալու եւ այլն վերաբերեալ) եւ ժիլ ծածկոցներ։
Գ. Գնեցէք մեր Թուղթէ օճառը ՄԻՔՍՏՕԼԻՎ ամենէն աժանը ամենէն դիմացկունը, ամենէն հռչակաւորը եւ յարը:

ՏԷՐ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՌԻՒ ԷԼ ՄԹՐԱՆ
ԱԼԷՆՊԻ ԵՒ ՔՕՇ ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՋ
Մեր Յաճախորդներուն: Սղանակի կերպասներ, ծիւպիւրներ եւ զանազան իրեղէններ հասած են։
Մեզի չի դիմողներուն: Մէկ անգամ միայն փորձեցէք գոհունակութեամբ պիտի մեկնիք։
Մեզ չճանչցողներուն: Ձեր օգտին համար իսկ մեզ հետ ծանօթացէք։
Մեր վաճառատան կից նոր բացած ենք նաեւ բրիզօրամի եւ մէռսիի ճիւղ մը հոն պիտի գտնէք ամէն սեռի բլուզ, մաքիք, Յազազ եւն։
Դամասկոսի մասնաճիւղ.— Խան Մուրադիի թիւ 23:

Կերպասեղէնի եւ զանազան կտորներու
մեծ վաճառատուն
Տ. ԵՒ Ռ. ՄԱՎԻՍԱՔԱԼԵԱՆ
Մուքրան փողոցի վաճառատան հասած են ամեն հանապատասխան կերպասեղէնի եւ զանազան կտորներու մեծ մթերք. Ֆրանսական, անգլիական, իտալական եւ ամերիկեան արտադրութիւնով կը գոհացուին ամենադժուարահաճ գնորդները։
Յարգոյ յաճախորդներ պիտի գտնեն անմրցելի աժանութիւն եւ նոր տեսակ։

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ

«Լիբան Իւլ Հալ» 2 Նոյեմբեր թիւի խմբագրականով կը գրէ.—

Սուրիացի ազգայնականներ եթէ կը կարծեն որ ֆրանսական կառավարութենէն աւելի խորամանկ են և աւելի հեռատես, չատ կը սխալին։ Որովհետեւ ֆրանսացիներու ՆԵ sorukի նշանաւոր պալատը ներկայիս միջազգային դիւանագիտութեան կեդրոնն է և ամբողջ աչխարհ իր աչքերը յառած է անոր։ Ֆրանսան այնքան հսկայ քաղաքագէտներ և դիւանագէտներ ունի որ ազգայնականները չեն կրնար մրցիլ անոր հետ:

Անցած չաբթուն մէջ ազգայնականները չատ ճարպիկ խաղ մը ըրին և ցոյց տուին իրենց ամբողջ կարողութիւնները: Անոնք չմասնակցեցան և մասնակցիլ չուզեցին երեսփոխանական ժողով, մինչև որ իրենց երաչխաւորութիւն չտրուի դաչնագրի մասին։ Ցաչողեցան։ Պրն. Բոնսօ նամակով մը յայտնեց որ սուրիական դաչնագիրը սկզբունքով Իրագի դաչնագրին նման պիտի ըլլայ։ Այս առնելէ վերջ, ազգայնականները չգոհացան և պահանջեցին աւելի կենդանի երաչխաւորութեան մը և քաչուեցան։ Անոնք կուզեն որ իրենց ներկայացուի դաչնագրի հիմերը։

Այս երկրորդ պահանջը արդար է։ Անոնք պէտք է գիտնան դաչնագրի հիմերը։ Սակայն ֆրանսացիները այս խաղի դէմ ուրիշ խաղ մը պատրաստած էին։ Շաբաթ օրը երբ ազգայնականները կը պահանջէին դաչնագրի հիմերը, միևնոյն օր «Հավաս» հեռագրական գործակալութիւնը հաղորդեց Ֆրանսայի արտաքին նախարարութեան մէկ պաչտօնական յայտարարութիւնը, որմէ կը հասկցուէր որ դաչնագրի կնքման ժամանակը հասած չէ դեռ և հովանաւորութեան վերցուիլը հեռու է։

Հավասի այս հեռագրին նպատակն էր փոխադարձել ազգայնականներու ըրած խաղը և ազատուիլ անոնց ճնչումէն, այսինքն ցոյց տալ ազգայնականները որ եթէ սկսած բանակցութիւնները ձախողին, հովանաւորութիւնը կը չարունակուի. և արդէն անպայման դաչնագիր կնքելու որոչուած տրուած չէ. և հետեւաբար հերքուած՝ լուր մը նորէն հերքելու պէտք չի մնար և չըսուիր Թէ ֆրանսան իր խօստումը չյարգեց։ Ընդհակառակը, եթէ յաջողին բանակցութիւնները, այն ատեն պատասխանատուութիւնը այդ գըրութիւններուն կը վերագրուի լրագիրներուն։

Դաչնագրի Բրոժէն կայ և գոյութիւն ունի և պրն. Բոնսօ զայն հետը բերաւ Փրանսայէն: Անոր հիմերը կը նմանին Իրագի դաչնագրին, սակայն այս մանէվրները կը յետաձգեն բանակցութեանց աւարտումը։ Կը յուսանք որ երկու կողմերն ալ կը հրաժարին այս խաղերէ և անկեղծ աչխատանքի կը լծուին։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՃԱԿԱՏԻՆ ՎՐԱՅ

Գրեց՝ ՍԻՒՆԻՔ

Եւ XVII և մասամբ XVIII դարերու մէջ Աւստրիական ազգը՝ մինչեւ 1918 Թուի կատակլիզմի — ամենակուլ աղէտը, քանիցս անգամ փոփոխած ունի իր ձեւերը։ Հափսբուրգեան աչխարհը իրեն զգացած ունի եղեր միաժամանակ և ինքնուրոյն ու համաձոյլ Աւստրիական ազգ և այդու միասին Հռովմէական սրբազան կայսրութեան ազգ։ Թող որ այդ կայսրութիւնը սառւերի է վերածուել և զարձել հաբիւրաւոր ինքնուրոյն ազգ — Դինաստիազերու սփիւռք։ Բայց և նա մարմնացրել է պատմական և կուլտուրական աւանդութիւնը — տրադիցիան, և դրա համար էլ մեծ արժէք է ունեցած Աւստրիոյ ազգում ուսելապէս գաղափարական տեսակէտից... 1815 Թուին զառամած կայսրութեան մահը ստանում է պաչտօնական վկայագրումն։ — Հռովմէական սրբազան կայսրութեան կայսրը վերածւում է «Աւստրիական կայսր»։ Իսկ 1866 Թուին Բիսմարկը կարում է և վերջին Թելերը, որ քաղաքականօրէն Աւստրիան կապած ունէր «Գերմանիոյ» տերրիտորիային — հողին հետ, որը այդ Թուականից հինգ տարի յետոյ — 1871 Թուին, Բիսմարկի կողմից վերածւում է Նոր Գերմանական կայսրութեան, բայց արդէն Պրուսիոյ գերիշխանութեան տակ։

Սակայն 1866 Թիւը ունեցած է և այլ հետեւանք՝ վաղուց արդէն պատրաստուող։ 1859 Թուին Լոմբարտիայի դաչտերում Աւստրիոյ Պարտութիւնից յետոյ Հունգարիոյ պատմական սահմանադրութեան վերականգնումը դառնում է անհրաժեշտութիւն: Ցորմէ յետոյ Աւստրիական միապետութիւնը ձեւափոխւում և ստեղծւում է «Աւստրօ — Հունգարական» երկմիակ միապետութիւնը։ Եւ այդպիսով Աւստրիական ազգի պատմական երկուութիւնը — դուալիզմը պահպանւում է նաև այդ նոր փոփոխութեան պարագային. բայց ստանում է այլ բովանդակութիւն։ — Հափսբուրգեան ազգի Աւստրօ — Գերմանական երկուութիւնը վերածւում է աւստրօ — Հունգար երկուութեան։ Եւ եթէ հըրաժարուենք կատարուած փաստերու չափազանց ճիպնոսից, ապա մեր հայեցողութեամբ չի կարելի չընդունել, որ Աւստրօ — Հունգարական դուալրատական, զանազանալեզու և իբր Թէ «տրուեսատական» ազգը յաձնայն դէպս հոգեբանական և հոգեկան տեսակէտից եղած է մէկ ազգ... Աւստրօ — Հունգարական միապետութեան ստեղծումից յետոյ Աւստրիական «Ժողովուրդներու» իրաւանց որոչումը — ըստատուար դառնում է մինչ աւելի ու աւելի տարիազգական անհրաժեշտութիւն... Եւ Հոհէնորդի գահլիճը 1871 Թուին խնդիր է առաջադրում — Աւստրօհունգարական երկուութեան մէջ ծրարուած գաղափարի զարգացումն հասցնել մինչև իր տրամաբանական վախճանը, այն է՝ Աւստրիական ժողովուրդների քաղաքական ազատագրութիւնը — կայսրութեան ազգային ընդհանուր չրջանակին մէջ։ Աւստրիոյ ազատ ժողովուրդներու կայսերական — ինպերիական համագործակցութեան կազմակերպութեան այդ խնդիրը աւելի լաւ և արմատական կերպով առաջադրած ունի եղեր Բադէնի գահլիճը — 1897 Թուին։ Բայց ինչպէս իր ժամանակին Հոհէնորդի, նոյնպէս և Բադէնի հետ հրաժեշտ է տուած ֆրանց Յովսէփ կայսրը. զի այդ գաղափարը չի հանդուրժել Վիեննայի փողոցի գերմանական — ցեղային բնատուներու ալեկոծուած ծովը՝ սպառնական խսկական խռովութեամբ... Այդ ժամանակին Աւստրիոյ մէջ տակաւին տիրապետող գերմանական տարրերու ցեղային բնազդներու արթնացումով սնանուած XIX դարու «գիտական» նախապաշարումներով գլուխները բացասական քննադատութեան ենթարկած են Աւստրիական ազգի վերածնութեան նոր ու լայն հընարաւորութիւնները... Եւ այժմ Աւստրիոյ - Հունգար միութիւնը փշրուած է կեղծ գիտական տեսութեամբ, որը դարձած է փողոցի սեփականութիւն և ներչնչած նորագոյն Եւրոպայի ճակատագրը վարող փանատէսներին, պըսակուորուած Թէզերով, ըստ որի ազգը որոչւում է բասայով ցեղով, որի նչանները հաստատագրելը անհնարին լինելով վերցւում է «մայրական լեզուին» լեզուաբանական նչանը, զոր չատ քիչ ազերս ունի ցեղային կատեգորիայի հետ»։

Ժ.

Մենք երկար մէջբերում արինք Սալթիկովի գրածներէն. որովհետեւ Աւստրիոյ կայսրութեան պատմութեան և ունեցած տխուր վախճանի մասին պարզուած պատկերը չատ կողմերէ կը նմանի Օսմանեան կայսրութեան պատմութեան և վախճանին։

Եւ անվարան կերպով կարող ենք ասել, որ եթէ Աւստրիացիներու Գերման — ցեղային բնազդներով բորբոքուած այլամերժ նացիոնալիզմը արգելք չը լինէր կեանքի մէջ մարմին գործնելու կայսրութեան մէջ բովանդակուած բոլոր ժողովուրդներու ազգային — քաղաքական ազատագրութեան գործին, և կայսրութեան սահմաններուն մէջ իրաւահաւասարութեան հիման վրայ հաստատուած լինէր ազատ ժողովուրդներու պետական միութեան և համագործակցութեան գաղափարը, ապա հաւանօրէն Եւրոպայի ճիչդ կուրծքին վրայ 500 հազար քառ. քիլ. տարածութեամբ վրայ հաստատուած 60 միլիոն ազգաբնակչութիւն բովանդակող մեծ պետութիւնը կը տասնորդուէր և այսօր դատապարտուած չը լինէր Ֆրանսայի և Անգլիոյ կողմէ տրուող փինանսական ողորմութեան չնորհիւ միայն իր գոյութիւնը պահպանել, եթէ որ իրականացած լինէր Աւստրիական ազատ ժողովուրդներու պետական համագործակցութեան միտքը, ապա հաւանօրէն տեղի չունենար և համաչխարհային պատերազմը. վասնզի այդ օրինակ դաչնակցային կազմակերպութիւն ունեցող Աւստրիական կայսրութիւն մը, որի ազգաբնակչութեան բացարձակ մեծամասնութիւնը սլաւական ցեղին պատկանող ժողովուրդներ — Չեխ, Սլովակ, Լեհ, Ռուս, Սերբ, Խրուաթ, Սլովէն, Ուքրային, պիտի որ լինէին, ապա Աւստրիական պետութեան կառավարութիւնը հաւանօրէն չունենար գերմանական քաղաքական օրիենտացիա և գործիք չը լինէր Գերմանիոյ աչխարհակալական ձգտումներուն — միջազգային բռցավառութիւնից չագանակներ հանելու, որի մէջ սակայն իր անփառունակ մահը գտաւ երբեմնի մեծափառութեամբ պսակուոր Աւստրիոյ սրբազան կայսրութիւնը։

(14) (Շար.)

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Նուրի փաշայի դահլիճը կը հրաժարի

Պաղտատ.— Երեք օր տեւող քաղաքական գրգռիչ վիճակէ վերջ, Թագաւորը ընդունեց Նուրի փաշայի հրաժարականը. նկատելով որ Նուրի փաշայի կառավարութիւնը լրացուցած է 1930ին Անգլիոյ հետ դաշինքի գլուխը անցած միջոցին իրեն համար սահմանուած գործը։

Թագաւորը հրաժարեալ դահլիճին խնդրեց, սակայն, Անգլիոյ սպասելով տագնապին լուծումը։

Ցարդ Եասին փաշայի մասին խօսուեցաւ նախարարութիւնը կազմելու համար, բայց կը թուի թէ այս վերջինը կը պահանջէ որ ինք ընտրէ իր աշխատակիցները, մինչդեռ Թագաւորը նպաստաւոր է եղեր քոալիսիօն կառավարութեան մը համար։

Հիմա նորէն Նուրի փաշայի անունը կը տրուի վերակազմեալ դահլիճով մը, կամ հրաժարեալ դահլիճի մէջ ներքին գործոց նախարար Նաճի պէյի անունը։

Գրեթէ ստոյգ է թէ Ճաֆար փաշա Լոնտոն պիտի վերադառնայ։

Խորհրդարանը գումարուեցաւ գչ. օր։

Զինաթափութեան Հարցը

Ֆրանսական յատակագիծը համրային կարծիքին առջեւ

Պէրլին.— Ֆրանսական յատակագծին մասին պ. Հէրիօի խօսած ճառը համեմատաբար լաւ ընդունելութիւն գտաւ Պէրլինի մէջ ուր զայն կը նկատեն դոնէ իբրեւ կարելի հիմունք մը բանակցութեանց համար։

Լոնտոն.— Եւրոպայի մէջ խառն ընդունելութիւն մը վերապահուեցաւ զինաթափութեան վերաբերեալ ֆրանսական յատակագծին։

Ֆրանսայի մէջ, յատակագիծը ծափահարութեամբ ընդունուեցաւ. Գերմանիոյ կիսապաշտօնական հանրային կարծիքը լաւատես է, թէեւ մամուլը հակառակ է ծրագրին, Գալով ոչ-պաշտօնական Իտալիոյ, անիկա յատակագիծին նէ նայի ծուռ աչքով, մինչդեռ Ժընեւի հանրային կարծիքը սկեպտիկ է բացայայտօրէն եւ Լոնտոնի պաշտօնական կարծիքը կ՚սպասէ յատակագծին բնագրին։

Բարիզ.— Նիւ-Եօր Հէրալտ» կը գրէ ֆրանսական յատակագծին մասին. «Մարդ կարող է համամիտ չլլալ կամ մերժել Ֆրանսայի կողմէ առաջարկուած մէթոտները, զոր օրինակ բանակներու տեղ միլիցիաներ հաստատել. եւ կամ ազգային ոյժի մը կազմութիւնը, բայց մարդ չի կրնար իր համամտութիւնը չյայտնել այն ընդհ. սկզբունքներուն զորս Ֆրանս. երեսփ. ժողովը միաձայնութեամբ ընդունեց։ Այդ սկզբունքներուն մէջ որեւէ տեղ մը չտեսնուիր այն զինուորապաշտութիւնը եւ կայսերապաշտութիւնը որոնցմով Ֆրանսան կ՚ամբաստանուի թեթեւօրէն»։

Բարիզ.— Գերմանական արտաքին գործոց նախարարութեան բարձր պաշտօնատարներէն մէկը «Ժուռնալ»ի թղթակցին յայտարարեց. «որեւէ պատճառ չունինք պահելու համար թէ ֆրանսական յատակագծին կարգ մը թելադրութիւնները կը գրաւեն բոլոր մեր ուշադրութիւնը։ Մանաւանդ ֆրանսական յատակագծին բանակներու տեղ միլիցիաներ դնելու մասին ըրած առաջարկութիւնները։

Այսու ամենայնիւ, Ֆրանս. կառավարութիւնը մոռնալու չէ որ մենք ալ սպառազինումներու հաւասարութիւնը կը պահանջենք ի՛ն բնապաշտպանութեան յատկացեալ բոլոր զէնքերու վերացման միջոցաւ։

Պ. Ֆօն Բաբէն կը խօսի ֆրանքօ-գերմանական փոխյարաբերութեանց մասին

Պուէնօս Այրէս.— «Լա Նասիօն» հերթերթին մը կը հրատարակէ զոր պ. Ֆօն Բաբէն ստորագրած է իր թղթակցին։

Միջազգային կացութեան վերաբերմամբ, գերմանական վարչապետը յայտարարած է մանաւանդ. «գերմանական զինուորական պատրաստութեան մասին Ֆրանսայի մտահոգութիւնները անհիմն են։ Ֆրանս. հանրային կարծիքը սխալ կը մեկնէ գերմ. երեսփոխանութեան ձգտումները որոնց ընկերակցութիւնները Մ. Նահանգներու ամերիկ. լեգէոնի եւ Ֆրանսայի մէջ գոյութիւն ունեցող նախկին ռազմիկներուն ընկերակցութեանց համազօր ընկերակցութիւններ են միայն։ Ֆրանսան եւ ամբողջ աշխարհը շահ ունին որ Գերմանիա դուրս գայ քարոյական եւ տնտեսական տագնապով համակուած ներկայ վիճակէն»։

Ֆրանքօ-գերմանական համաձայնութեան կարելիութեանց մասին իրեն ուղղուած հարցումին, պ. Ֆօն Բաբէն պատասխանեց. «Ես կարելի եւ բաղձալի կը նկատեմ այս համաձայնութիւնը։ Վերջին տարիներու ընթացքին կարելի եղաւ յաղթել երկու երկիրներու մէջ առկախ ծանր ու անլուծելի թուող խնդիրներու կարգադրութեան. օրինակի աղագաւ։ Հռենոսի եւ հատուցումներու խնդիրները։ Ինչո՞ւ համար կարող չպիտի լինէինք միեւնոյն եղանակով լուծել իրաւանց հաւասարութեան խնդիրը։ Ֆրանսան հռչակեց մարդու իրաւունքները։ Պէտք է որ այս հաւասարութիւնն ալ, կանոն լինի ժողովուրդներու մէջ։ Այս սկզբունքի շուրջ Ֆրանսայի հետ համաձայնութիւնը չի կրնար անկարելի լինել։

Պ. Զալտարիս պաշտօն ստացաւ դահլիճը կազմել Յունաստանի մէջ

Աթէնք.— Պ. Զայիմիսի նախագահութեան տակ գումարուած քաղաքական պետերու մէկ ժողովը պ. Զալտարիսի յանձնեց դահլիճի կազմութեան պաշտօնը։

Պ. Վէնիզէլօս յայտարարեց թէ պէտք է որ իր դահլիճը նկատուի իբրեւ հրաժարեալ։

Կը կարծուի թէ դահլիճը կազմուած պիտի լինի մինչեւ դշ. օրը եւ ենթակայ չպիտի ըլլայ Վէնիզէլօսներու եւ Քաֆանտարիսեաններու ընդդիմութեան.

Պ. Մալիբէր կը կազմէ Չեխօսլովաքիոյ նոր դահլիճը

Բրակա.— Պ. Մալիբէր դահլիճը կազմեց անդամակցութեամբ կալուածատէրերու կուսակցութեան պատկանող չորս անձերու, չորս սոցեալ դեմոկրատներու, երկու կաթոլիկ ժողովրդայիններու. մէկ ազգային դեմոկրատի եւ երկու ոչ խորհրդականներու։ Պ. Պենէշ կը մնայ արտաքին գործոց նախարարութեան գլուխը։

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Թոքիօ.— Ցկեանս բանտարկութենէն մինչեւ երկու տարի տաժանակիր աշխատանքներու պատիժներուն դատապարտութեան վճիռներ արձակուեցան 182 համայնավարականներուն դէմ՝ երկարատեւ դատավարութենէ մը վերջ։ Ամբաստանեալները ձերբակալուած էին վերջին երեք տարիներու ընթացքին. 4 հոգի դատապարտուեցան ցկեանս բանտարկութեան, 14 հոգի 10—15 տարի բանտարկութեան եւ 164 հոգի 2—9 տարի բանտարկութեան։

պրն. Հէրիօ ճառ մը կը խօսի Բուրժիէի մէջ

Սպանիոյ երթալու միջոցին

Բուրժիէ.— Պրն. Հէրիօ Սպանիոյ երթալու առեն կեցաւ Բուրժիէյի մէջ։ Արմատական Ընկերվարական ցոյցի մը ընթացքին, անիկա արդարացուց ելեւմտական օրէնսգէտները որոնք կարելի կը դարձնեն պիւտճէին բացը 12 միլիառ ֆրանքէ իջեցնել 8 միլիառի սեղմումներ կատարելով ծախքերու մանաւանդ զինուորական ծախքերու մէջ։

Պրն. Հէրիօ ըսաւ. «զինաթափութեան վերաբերեալ ֆրանսական յատակագիծը լայն չափերով կը նպաստէ զինաթափութեան, բայց մենք չպիտի դպչինք մեր ներկայ պաշտպանութեան որքան ատեն որ ան չաւելնայ եւ տեղը չլեցուի նոր երաշխաւորներու միջոցաւ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿԵՂԾ ԲԱՂԴԱԳՈՒՑԱԿԸ

ՀԱՅ ՄԸ ՆԱԽԱՆՁԻ ՊԱՏՃԱՌԱՒ ՈՒՐԻՇ ՀԱՅՈՒ ՄԸ ԳԼՈՒԽԸ ԿԸ ՋԱԽՋԱԽԷ

Հալէպի Սուգ էլ Խամիս թաղին մէջ, Եակոբ Թաշճեան եւ Սարգիս անուն ուրիշ հայ մը միեւնոյն տներ մէջ առանձին սենեակներու մէջ կը բնակէին։ Եակոբ գեղեցիկ աղջկան մը սիրահարուելով անոր հետ նշանուած էր։ Սարգիս ալ այդ աղջիկը կը սիրէր եւ շատ ուշով կը մտածէր անոր սրտին տիրանալու միջոցներուն մասին։

Սարգիս կը գտնէ ճարպիկ միջոց մը։ Կը դառնայ բաղդագուշակ մը եւ կ՚սկսի պտտիլ թաղերու մէջ։ Իր սիրուհիին տան առջեւ կը հասնի եւ կը պոռայ որ բաղդ կը գուշակէ։ Աղջկան մայրը կը կանչէ զայն եւ կը խնդրէ որ իր աղջկան բաղդին նայի։ Սարգիս աւազներու վրայ գիծեր կը քաշէ, կը կարդայ, կաղօթէ եւ այսպէս կը մեկնէ աղջկայ բաղդը։

«Աղջիկդ կուզէ ամուսնանալ երիտասարդի մը հետ. եթէ ամուսնանայ տարիէ մը պիտի մեռնի. անկէ վերջ պիտի մեռնին դուն եւ ամուսինդ կ՚ամուսնանայ ինծի զզուանք պատճառող խարտեաշ կնոջ մը հետ»։

Այս գուշակութիւնը լսող մայր ու աղջիկ անմիջապէս որոշեցին ետ ընել նշ. տանը։ Եւ հետեւեալ օր երբ Եակոբ եկաւ իր նշանածին քով, անոր երկարեցին թաշկինակ մը, մէջը ապարանջան մը ու մատանին։ Եակոբ զարմացած հետաքրքրուեցաւ եւ հասկցաւ պատճառը։ Շատ գրգռուած եւ յուզուած գնաց գտաւ Սարգիսը եւ խոշոր քար մը վերցնելով ջախջախեց անոր գլուխը։ Վերջը Եակոբ հետքը կորսնցնելու յոյսով գնաց բաղնիք, սակայն ոստիկաններ գտան հետքը եւ ձերբակալեցին։

ԿՌԻՒ ՃԱՇԱՐԱՆԱՏԷՐԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ

«Կրան Թէադր»ի մօտ երկու նոր ճաշարաններ բացուած են, սակայն ասոնք իրարու հետ անվերջ մրցակցութեան մէջ են եւ յաճախ վէճ ու կռիւ կունենան իրարու հետ։

Երէկ երեկոյ, երբ երկու ճաշարաններու մարդիկն ալ դուրսը կանգնած յաճախորդ բերելու համար անցնող դարձողներուն հրաւէր կուղղէին, վէճի բռնուեցան եւ Սավսուֆ ճաշարանի տէրը կը յարձակի Նապլուս ճաշարանի տիրոջ վրայ եւ խոշոր դանակով մը կը հարուածէ զայն։ Վիրաւորը կը փոխադրուի հիւանդանոց վտանգաւոր վիճակի մը մէջ, իսկ ոճրագործը բանտ։

ՍԷՆ ԺՈՐԺ ՊԱՆԴՈԿԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

Անցեալ կիրակի ետդրձի ու ստար բարձրաստիճան անձնաւորութիւններու ներկայութեան կատարուեցաւ բացումը Սէնթ Ճորճ պանդոկին զոր էլ Ֆիւսէյնի մէջ վերջերս կառուցուած մեծ պանդոկին։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԺԱՆՏԱՐՄԱՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒԸ

— Լիբանանի ժանտարմայական ուժը իր մէջ կը պարունակէ 34 սպայ, 69 ենթասպայ եւ 970 ժանտարմ։

— Լիբանանի ժանտարմերի սպաները խնայողական պատճառով պաշտօնէ արձակուած իրենց պաշտօնակիցներուն ի պատիւ տուած են հրաժեշտի սեղան մը։

ՃԱՄԲԱՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱԼԷՊԻ ՇՐՋԱՆԻՆ ՄԷՋ

Քանի մը օր առաջ, ինքնաշարժ մը որ չորս ճամբորդ կը փոխադրէր, Մէմպիճի եւ Պապի միջեւ գտնուող ճամբուն վրայ գիշեր ատեն զինեալ պաշտպան մը զարնելով սրբեցաւ։ Վարիչը ու ճամբորդները որոնք գրեթէ անվնաս դուրս ելան արկածէն, ուրիշ անցնող ինքնաշարժով մը հեռացան արկածեալ ինքնաշարժին քով ձգելով օգնական վարիչը։ Քանի մը վայրկեան յետոյ, երկու զինեալ անձանօթներ, որոնք հաւանաբար պաշտպանին հեղինակներն էին, օգնական վարիչին մօտենալով, զայն ծեծեցին ու հանեցին ինքնաշարժին մէկ անիւը։

Պապի ժանտարմներուն կողմէ անմիջապէս բացուած քննութիւններուն ընթացքին կարելի եղաւ ձերբակալել Շուէյխի գիւղի բնակիչներէն Հասան Պրն Ալին, Ալի էլ Հիւսէյնին ու Սալում Ապտալլան, որոնք զինուած էին պատերազմական զէնքերով ու դաշոյններով։

Երեք երեսի բերելով զոհը, յայտարարեց որ Հասան Պրն Ալին աւազակներէն մէկն էր։

ԳՈՂԵՐԸ ԿԸ ԿԱՊԵՆ ԻՐԵՆՑ ԶՈՀԵՐՈՒՆ ԱՉՔԵՐԸ

Էլ Լէճեր աշիրէթի անդամներէն չորս հոգի, զինուած, կողոպտած են Քարիհա գիւղի բնակիչներուն պատկանող 25 ոչխար, հովիւներուն աչքերը կապելէ յետոյ։

Քաղաքին ժանտարմներուն պետը տեղեկութիւն առնելուն պէս կերպայ տեղւոյն վրայ ժանտարմներու մեծ ջոկատ մը հետ ու կը յաջողի ձերբակալել գողերը եւ վերադարձնել 15 ոչխար իրենց տէրերուն։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵՔ ՓՈՐՁԵՐ

Երեք անձնասպանութեան փորձեր պատահած են Սայտայի մէջ։

Ոստիկանապետ երէկ Սայտայէն հեռագիր մը առած է, որով կը հաղորդուի որ երեք երիտասարդներ Սայտայի պարտէզներուն մէջ փորձած են անձնասպան ըլլալ, սակայն իրենց ազգականները հասնելով ազատած են։

Անձնասպանութիւն փորձողներէն մէկը սիրային պատճառ մը դրդուած է, երկրորդը աղքատութեան պատճառաւ, իսկ երրորդը իր ազգականէն դրամ քաշելու դիտաւորութեամբ։

ՄԱՐՕՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Մարօնիներու պատրիարք Ամենապատիւ Արիտա արքեպիսկոպոսը այս օր մեծ փառքով ճամբայ պիտի ելլէ Տիմանէն, ուր գացած էր օդափոխութեան համար, Պքէրքէ իր ապարանքը վերադառնալու համար։

Ճամբան պիտի կենայ քանի մը տեղեր ուր իրեն պիտի ընծայուին մեծ պատիւներ։

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԿԱՌԱՊԱՆ ՄԸ 30,000 ՍԹԷՐԼԻՆ ՇԱՀԱԾ Է ԼՈՆՏՈՆԻ ՁԻԱՐՇԱՒԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵՆԷՆ

Կ՚իմանանք որ երեք զաւակներու տէր Պէյրութցի թուրք կառապան մը, որ իր մէկ նորածին աղջկան բաղդին գնած էր Լոնտոնի ձիարշաւի վիճակահանութեան տասը շիլինգնոց տոմսակ մը, շահած է 30,000 սթերլինի գումար մը։

ԱՐՔԻՄԱՆՏՐԻԹ ՕՊԷ ԿԸ ԴԱՏՈՒԻ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ԿԸ ԽԱԲԷ ԻՐ ԶՈՀԵՐԸ

Առաջին անգամն է որ կեղծ Արքիմանտրիթ Օպէ կը դատուի իր սխրագործութիւններուն համար։

Տարի մը առաջ ան դատապարտուեցաւ հոս քանի մը ամսուան բանտարկութեան, Պելաժէնի վանքէն նուիրական անօթներ գողցած ըլլալուն համար։ Ոչ իր անմեղութեան հոյակապ բողոքները, ո՛չ ալ իր պաշտպաններու պերճախօս ճառերը կրցան ազատել զինքը։

Այժմ Դամասկոսի մէջ զինքը կ՚ամբաստանեն վստահութեան չարաչար գործածումով, պատուանշաններու ապօրինի առեւտուրով։

Իր մասին պատրաստուած ամբաստանագիրներուն մէջ աչքի կը զարնէ Պ. Հէլֆօֆին, որ իր հրամանով կատարուած առագ քննութիւնէ մը յետոյ, կը յայտարարէ թէ ամբաստանեալին կողմէ ներկայացուած բոլոր ակադեմիաները, որոնց անունով ան կը շնորհէ զանազան պատուանշաններ, իրականութեան մէջ սեղծագործութիւն են անձի մը որ կը բնակի Փարիզ, Սէն Ժագ փողոց, թիւ 50։

Նուազ ծանր չեն նաեւ «նշանափաստ»ին դէմ բերած զոհերէն Մուզաֆար Հասանին, սեփականական քննիչին, եւ ընդհանուր ապահովութեան տնօրէնին տեղեկագիրները։

Ամբաստանեալը բաւական յանդուգն է ու անեհս։

— Ակադեմիները զոր ես ներկայացնելու պատիւ ունիմ, կըսէ ան տեղի ելլալով, հիմնուած են կէս դարէ ի վեր եւ ճանչցուած ֆրանսական պետութենէն։ Ես կը զարմանամ պարոններ, որ դուք խաբեբայութեամբ կ՚ամբաստանէք կատարելապէս յարգելի հաստատութիւններ որոնք իրենց անդամներու շարքին կը հաշուեն հռչակաւոր անձեր։

— Պ. Էդիօն թերեւս, կը ծեծէ դատաւորը խորհեն մէկը։

— Անկէ աւելի լաւ, ...Ֆրանսական պետական մեծ դէմքեր եւ նաեւ վեհապետներ։ Զօրավար Սարայլ, Սուրիոյ մէջ Բարձր Գոմիսէր եղած պահուն անոնց պատուանշաններէն հատ մը չընդունեց է. մեր Սաիտի (*) բարեկամներէն մէկին կուրծքին։

— Բայց ինչպէս ճանչցաք այդ ակադեմիները։

— Իպրոջի տնօրէն էի Լիբանանի գիւղերէն Պէյթ Շէպապի մէջ։ Ծանօթացայ այդ յարգելի ընկերութիւններու ընդհանուր պատուիրակ Էմիր Քամիլ Շէպապի հետ, որ ինծմէ խնդրեց ներկայացնել բոլոր ակադեմիները Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ։ Ան ցոյց տուաւ ինծի կարգ մը պայմաններ, որոնք պէտք էր որ կատարէի արժանի ըլլալու համար այդ բարձր պաշտօնին։ Ես եղայ այնքան անձնուէր ու գործունեայ որ կարճ ժամանակի մը մէջ դարձայ հիմնադիր անդամ, յետոյ պատուիրակ եւ ապա ընդհանուր պատուիրակ։

— Որոնք են անդամները այն ակադեմիներուն զորս դուք ճանչցաք անձնապէս։

Նախագահը կը կրկնէ այս հարցումը։ Զէ որ մէկ «հիմնադիր» գոյութիւն ունի։

Ամբաստանեալը պատրաստ է իր պատասխանը.

— Վերջերս Փարիզէն անցնելու ատեն միայն քառորդ ժամուայ տեսակցութիւն մը ունեցայ քարտուղարին հետ...

Ամէն մարդ կը ժպտի։ Անտարակոյս դատարանը գործ ունի ճարպիկ մարդու մը հետ։

Անզամ մըն ալ կը փորձէն բռնել զայն.

— Ի՞նչ յատկութիւն պէտք է ունենալ նման պատուասիրական առաւելութեան մը օգտուողը։

Նոր փախուստ մը.

— Ես զրաւոր կերպով կը ներկայացընեմ այն անձերը զոր արժանի կը տեսնեմ նման պատիւի մը։ Ակադեմիան միայն իրաւունք ունի ընդունելու կամ մերժելու այս թեկնածութիւնները։ Պատասխանը նպաստաւոր ըլլալու պահուն, երանելի քնտրեալը կը պարտի միայն — եւ ասիկա տրամաբանական է — բաժանորդագրուիլ ակադեմականներու հրատարակած հանդէսին։

Ես ոչ մէկ գումար կը զանձեմ։ Հաշիւները կը կարգադրուին *մանտա փոստով*։ Կը նաքսն ասիկա հարցնել այն բազմաթիւ անձերէն որոնց պատուանշան տուած եմ։

Հետաքրքրութեան զգացում մը կը շարժէ ունկնդիրներ, որոնք կուզեն ճանչնալ խաբուածներուն անունները։ Պզտիկ մարդիկ չեն անոնք։ Հանրապետութեան երեւելի անձնաւորութիւններն են։ Թուրքմանի մը հատ. Թուֆիք Պէյ Թուր, Ռիֆաթ էֆ. Իմայիք Լուբֆի պէյ էլ Հաֆար, Շէյխ Ապտէլ Քատիր էլ Խարիպ, Նազիր պէյ էլ Եաֆուպ, Պ. Պ. Սիւլէյման Սաաս, Մուզաֆար Հասան, Ճէմիլ Պէյ Պէյհում։

Դատավարութիւնը յետաձգուած է ուրիշ թուականի մը։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ծիպէյլի Տանիմարքական Հօմէն բարեկամ մը (Մ. Ղ.) 200 Սուրիական դահեկան կը նուիրէ Մամրլքէյնի Ազգային բոխախտանոցին։

Տեսչական խմբագրութենէս։

Պրն. Գերսամ Մարգարեան ուխտ մը առթիւ Մամրլքէյնի ազգային բուժարանին կը նուիրէ մասադրու ոչխար մը։

Տեսնոյ նուիրատուէն. (Յունական հիւանդանոցին մօտ Այտօ Քավէն տուն)։

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՓՍԱԿԻ

Թալասի եւ Շրջակայքի Հայրենակցական Միութիւնը Պր. Ցարութիւն Քէհեաեանի դառնալէ մահուան առթիւ 250 Սուրիական դահեկան կը նուիրէ Էշրէֆիէի Կրթասիրաց Միութեան միջոցաւ Էշրէֆիէի Ազգ. նորաշէն վարժարանին։

Տեսնոյ նուիրատու Միութիւնէն։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1932

	Ս. Գ.
Եգիպտ. թղթադրմ.	429
Անգլիկն. »	418
Տոլար »	126.60
Իրաքական »	59.50
Պանք Օթթօման	138
Իտալական Լիր 100	650
Յունական Տրախմի 100	75
Անգլկ. ոսկի	607
Ֆրանս. »	484
Օսման. »	549
Արծաթ մէճիտ	22
Գրէտի Ֆօնս. Ա. Ֆ.	607
» » Բ. »	305
» » Գ. »	294

Սեֆերեան եղբարք Բէլ Ֆօտ

Թէլէֆօն՝ 5-19

Հէրիօ-Նորման Տէյվիս տագնապը

Փարիզ.— Քաղաքական շրջանակներու մէջ կը կարծուի թէ [illegible]

— Տօքթ. Ուէնրայթ քանէ մը չհասկնար, հիւանդը վերջին շունչին մէջ կը գտնէ, երեք օր կապրի ըսելով երդում կընէ։ Ես, որ տան մէջ որ գտնուած եմ, այս մարդը այդ տան բժիշկն էր, շատ լաւ կը ճանչնամ զինք։ Լէյտի Իզապէլ շատ մեծ մարդ մը կը կարծէր զայն... մեր աղուոչ Սարան այսօր կ՚ըսէ որ, «արդեօք զայն ո՞ր մեծ հօրը քով կը թաղեն, Լորտի՞ն թէ՝ Քարլայլին», ապուշութիւն պէտք չէ ըսի, եթէ Լէյտի Իզապէլի տան մէջ մեռնէր, անոր հօրը քով կը թաղէին, հիմա անշուշտ Քարլայլ ընտանիքին մօտ պիտի թաղուի։

Իզապէլ լռեց։ Ուիլսըն շարունակեց.

— Արդեօք այդ ծաղիկը ի՞նչ կ՚ընէ, քանի մէջ ինչպէ՞ս ժամանակ կանցնէ, երէկուընէ իվեր քէյֆը տեղը պէտք է ըլլայ, կախուելիք օրը Ուէսթլին որքա՞ն բազմութիւն պիտի տեսնէ.

Իզապէլի երեսները կարմրեցան, դատավարութեան ինչպէ՞ս վերջացած ըլլալը չէր լսած և ոեւէ մէկուն հարցնելու քաջութիւնն ալ ունեցած չէր։ Աչքերը վերցնելով «դատապարտուեցա՞ւ» հարցումը ըրաւ.

— Ի հարկէ դատապարտուեցաւ, Օթվէյ Պէթէլի և Րիչարտի վկայութիւնը զինք դատապարտել տուած է, Րիչարտ ազատ չարձակուեցաւ գնո, Ներկաները այնքան բուռն ծափահարութիւններ ըրած են որ դատարանը թնդացուցած են։ Սակայն կարծեմ անոր հայրը կաթուած ունեցած է.

— Կաթուա՞ծ...

— Զարմանալի է, չի լսեցի՞ք, այս տան մէջ փակուած աշխարհէն լուր չունիք, եթէ հանքային հօրերու մէջ ապրիք աւելի լաւ կըլլայ, Մր. Հէրին երէկ երկրորդ անգամ ըլլալով կաթուած իջած է, այս պատճառաւ մեր տիկինը տուն չեկաւ, հոն է.

— Այո, կը փափաքիմ, բայց հոն ամէնը պիտի ճանչնա՞նք, եթէ ոչ միայն մեր ազգականները պիտի տեսնենք.

— Տղաս, հոն քու կարծածիդ պէս կարգեր չպիտի ըլլան, Աստծոյ ձգենք այս կէտերը.

Ուիլեըմի անկողինը պատուհանին մօտ ըլլալով, աչքերը դէպի երկինք բարձրացնելով ան, ըսաւ.

— Արդեօք այդ գեղեցիկ տեղը ինչպէ՞ս շինուած է և ինչպէ՞ս է. թանկագին քարերէ շինուած ըլլալով՝ դռները ադամանդէ, փողոցները ոսկիէ են, ականակիտ գետին երկու կողմը գտնուող ծառերը, պտուղներն ու ծաղիկները, նուագներ ու ծնծղաներ պիտի տեսնուին ու լըսուին, դեռ ինչե՜ր, ինչե՜ր...

— Ամէն տեսակ փափաքելի բաներ պիտի գտնուին այդտեղ.

Ուիլեըմ քիչ մը մտածելով.

— Տիկին ինծի համար ինքը Յիսո՞ւսը պիտի գայ, թէ ոչ հրեշտակ մը պիտի ղրկէ.

— Յիսուս խոստացաւ որ զինք սիրողներու և պաշտողներու համար անձամբ պիտի գայ։

—Այո, այո, և որքան երջանիկ պիտի ըլլամ, այլեւս պիտի չյոգնիմ և հիւանդ պիտի չըլլամ.

— Այո, Ուիլեըմ, հոն այլեւս ցաւ, լաց և մահ պիտի չըլլայ.

— Տիկին Վին, ի՞նչ կը կարծես, մայրս հոն պիտի ըլլա՞յ... միւս մաման ըսել կուզեմ.

— Այո, ան շատոնց հոն է.

— Ինչպէ՞ս պիտի ճանչնամ զինք հոն, գիտես որ շատ պզտիկ էի և դիմագիծը մոռցած եմ.

Իզապէլ ճակատը տղուն թեւերուն վրայ դնելով աչքերէն սկսաւ արցունքներ հոսեցնել և ըսաւ.

— Ուիլեըմ, մի վախնար ան քեզ պիտի ճանչնայ,

Բացառիկ Դիւրութիւններ եւ Պայմաններ

ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒ, ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒ, ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐՈՒ

Առողջ մնալու համար հանգիստ մահճակալ մը ունենալու է՝ հանգիստ կարենալ քնանալու համար։

Ֆինլանտական մահճակալներու մեծագոյն գործարանին մեր բնդհ. ներկայացուցիչի հանգամանքով Ձեզ կ'ընծայենք առիթը անկէ օգտուելու համար։

Քսան տարի եւ աւելի դիմանալը կ'երաշխաւորենք, ընկոյզի նմանող փայտէ մը շինուած այս մահճակալները օրուան նորոյթն են, կը ծալլուին, թեթեւ, զօրաւոր զսպանակով, եւ ամէն քսակի յարմարող։

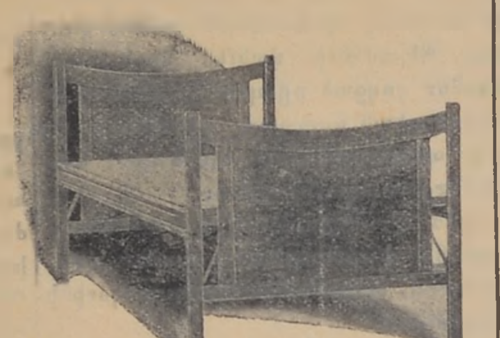

ԳԻՆ ՑԷՆ 10 Ս. ՈՍԿԻ

—o—

ՎՃԱՐՈՒՄ՝ 3 ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՈՎ

—o—

5 0/0 զեղչ վերոյիշեալ գներուն վրայ, այն ընթերցողներուն որոնք ներկայ յայտարարութեամբ կը ներկայանան մեզի

—o—

Տիկին, անշուշտ նորածին զաւկիդ համար պիտի ուզես ունենալ լաւագոյն մահճակալը. վերջին ձայր նորակալութեան սպիտակ գոյնով, նիքէլի մաքուր վերմակով, երեխան վար իյնալէ արգիլող եւ պատուաստուած զիտական ձեւով, Ձեր զաւկին կապահովել հանգիստ ապահովութեամբ, այս մահճակալները բոլորովին նորոյթ մըն են Սուրիոյ համար եւ միմիայն մեր քով կրնաք գտնել։

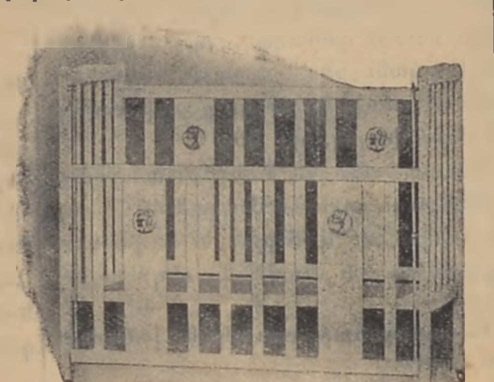

ԳԻՆ ՑԷՆ 10 Ս. ՈՍԿԻ

—o—

ՎՃԱՐՈՒՄ՝ 3 ՄԱՍՆԱՎՃԱՐՈՎ

—o—

5 0/0 զեղչ վերոյիշեալ գներուն վրայ միմիայն ընթերցողներուն համար։

—o—

Նոյն իսկ եթէ գնելու միտք ալ չունենաք, այցելեցէք մեզ եւ տեսէք այն իրենք որ կ'առաջարկենք Ձեզ, ուրիշ մը գնելէ առաջ։

O. Y. EKWALL. A. B. (Finland)ի

Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Իրաքի ընդհ. ներկայացուցիչ
Ս. ՔԷՇԻՇԵԱՆ, Khan-Chouny, Պանքօ տի Ռոմանի ճիշդ ետեւի կողմը։

ՁԱՎՁԱՎԱՃԵԱՆ ՄԱՐԻՉՆԵՐ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾ

Զավզավաճեան եղբայրներու հրդեհի մարիչները, շինուած պղինձով ապահովուած են 20 քիլոկրամ ճնշումի մը համար։

Անոնք արձանագրուած են քաղաքապետութեան անօրէնութեան մօտ և ճանչցուած Ֆրանսական բէհնիէ Ցանձնախումբի կողմէ։

Այս մարիչները այնքան ներկայանալի են որքան եւրոպականները։ Գիները շատ ծայրայեղօրէն աժան ու արգիւնքը գրեթէ վայրկեանական է։

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat նախկին Interne եւ այժմ մնայուն ՄԱՍՆԱԳԷՏ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱՉՔԻ, ՔԻԹԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԽՈՒ հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 3—6

իր գրասենեակին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ սրուած մուսիի ռաքօրով։

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐՋԵԱՆ

(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բերա

Խիստ դիւրամատչելի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի ելեքտրական լոյսի զետեղումներ (Intsallation), ինչպէս նաեւ մոթոր եւ սենեակներ։

Վաճառատունս կ'առաջարկէ նաեւ բոլոր ելեքտրագործիքներու նորոգումներ։ Մասնաւոր սպասարկութիւն բնակարաններու ելեքտրա-նորոգման։ Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեքտրական լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեքտրական պիտոյքներու։

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզունեանի զրասան կից Պուրճ. B. P. 401

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՄԱՐԴԸ

ԵԼ ՀԱՃ ՄՈՒՀԱՄԵՏ ՊԷՅ ԷԼ ՖԵԼԷՔԻ

Փութացէք տեսնելու անոր կարծիքը ձեր բոլոր փափաքներուն համար։ Ան կը հանգստացնէ բոլոր չուարած և տանջուած մտքերը և կը վերադարձնէ անոնց փափաքածները։ Կ'իշխէ բոլոր ոգիներուն. Հիբնոթիզմով կը կարդայ մարդուն մտածումները. Ձեռքի գծերէն կը կարդայ մարդուն անցած, ներկայ և ապագայ կեանքը. կրնայ հասկնալ ամուսնութեան, համբորդութեան, սիրոյ, առեւտուրի, քննութեանց եւայլն բոլոր գաղտնիքները։ Այս բոլորը կը ցուցնէ մարդուն, կարծես թէ գրուած ըլլան թուղթի մը վրայ։ Կ'օգնէ աշխարհիս մէջէն եղած դժբախտութիւններն ու տարակուսութիւնները կը լուծէ Աստուծոյ Սուրբ անուններովը եւ Ամերիկեան եւ Եւրոպական գիտականներու փորձառութիւնները օգտագործելով։

Տխուր եզրներուն ուրախութիւն և հանգիստ կը պատճառէ. ջղային և մտային հիւանդութիւնները կը դարմանէ։ Այս բոլորը մեծ յաջողութեամբ կը կատարէ: Փորձը ամենամեծ փաստն է. անգամ մը այցելել բաւական պիտի ըլլայ։

ՀԱՍՑԷ.— Պէյրութ, Հանդէք Ղամի փողոցի արեւմուտքը, Ֆրանսական հիւանդանոցին մօտ, թիւ 9 բնակարանը։

ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.— Անոնք որ կու գան, իրենց միտքը պէտք է գրեն թուղթի մը վրայ և պէտք է պահեն.

Բ.— 1000 ոսկի կու տայ ան, եթէ չի կարենայ ճշգրտօրէն գիտնալ ենթակայի միտքը, գրուած արաբերէն լեզուով միտքերը չխառնելու համար հարցումի միջոցին.

Գ.— Եթէ նամակներու մէջ ամփոփուած չըլլայ երկու ոսկի, պատասխան չի տրուիր:

ՈՎ ՈՒՑԻՉ ՈՒՍԱՆՈՂ

Բնական է որ դպրոցական պէտքերդ գնելու համար ամենայարմար տեղերը կը փնտռես

Դուն գիտես որ ՍԹԱՆՏԱՐՏի կօշիկները լաւագոյններն ու աժանագոյններն են.

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ՆԱՃԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

VALDA

ԵՐԳԻՉՆԵՐԸ
ԲԵՄԲԱՍԱՑՆԵՐԸ ԵՒ
ՍՓՈՐԻ ԱՍՄԱԹԷՕՌՆԵՐԸ
ՓՈՐՁԵԼՈՒ ԵՆ ՄԻԱՅՆ
-ԲԱՍԹԻԼ ՎԱԼՏԱ-ները
ՍՈՑՆ ԲԱՍԹԻԼՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ԱԶԴԵՑԻԿ ԵՆ ԵՒ
ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ՏՐՕԿԻՒՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պահանջեցէ՛ք **ՎԱԼՏԱ** *անունը կրող տուփերը*

Ներկայացուցիչ՝ ՍԱՒՏԱ Եղբարք

Փոսթարկղ թիւ 445
ՊԷՅՐՈՒԹ

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

ՏԻԿԻՆ ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը, Մեծ Սէրայի դիմացը Նո. 78 տան երկրորդ յարկը։

Երեք ամսուան միջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական մեթոդներով, Droit-fils մեթոդով։ Իր աշակերտուհիները կ'օժտէ Բարիզի աշխարհածանօթ Académie Daydou վկայականով։

Տոկուն շինուածք, Վայելուչ ձեւ
Հնչուն եւ բնական ձայն
Ահա յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՑՄՈՎ ԿԸ ՃԱՆՉՈՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

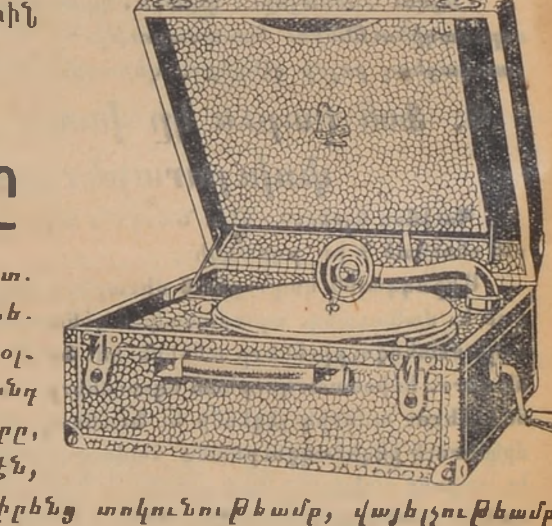

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքաներուն հետ կը մրցին Apollo ֆօնօները։ Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ և մատչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. L[td]
(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹԱԳԱՒՈՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փորձարկման եւ բաշխման՝ ամէն ձեւի, անմրցելի սրահ եւ առաւելութիւններ գիտնալու պէս, վճարման դիւրութիւն։

Ընդհ. Ներկայացուցիչ՝ Սուրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boite Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

— 410 —

ան քեզ մոռցած չէ.

— Սակայն արդեօք ան հոն պիտի ըլլա՞յ, գիտես ան շատ լաւ չէր, հօրս և մեզի հանդէպ լաւ չէր, երբեմն կը մտածեմ որ կարելի է ան լաւ չեղաւ և Աստուած ներողութիւն չի խնդրեց.

— Ա՛հ Ուիլեըմ, ըսաւ Իզապէլ չի կարենալով զսպել իր հեկեկալը, ձեզ ձգելէ վերջ անոր ամբողջ կեանքը զղջումով և ներողութեամբ անցաւ։ Ցաւն ու զղջումը այնքան բուռն էր որ չի կրցաւ դիմանալ և ձեր ու հօրդ կարօտը հիւծեց զինք.

— Ինչէ՞ն գիտես, եթէ մայրս ըսած չըլլար չէիր գիտնար, դուն զինք տեսա՞ր, իրեն հանդիպեցա՞ր.

Լէյտի Իզապէլի խելքը ցրուած էր և խօսքին յառաջ բերելիք պատասխանատուութիւն չէր գիտեր։ Այդ պատճառաւ տղու հարցումին պատասխանելով ըսաւ.

— Այո, տեսայ.

— Ա՛հ, տիկին Վին մինչեւ հիմայ ինչո՞ւ մեզի չըսիք, ինչ խօսակցեցաք անոր հետ, ի՞նչ ըսաւ.

— Ըսաւ որ իր տղաքներէն բաժնուած է և երկնքի մէջ միանալով անոնց այլեւս պիտի չի բաժնուի։ Ուիլեը՛մ, տղա՛ս, հոգի՛ս, սրտահատո՛րս, այս աշխարհի ամբողջ ցաւերը, մեղքերը պիտի մաքրուին, Աստուած զանոնք պիտի փարատէ.

— Մայրս որո՞ւ կը նմանէր, երեսը ինչպէ՞ս էր.

— Քեզի և աւելի Լիւսիին կը նմանէր.

— Գեղեցի՞կ էր...

— Այո...

Այս միջոցին Ուիլեըմի գլուխը վար իյնալով, պոռաց.

— Ամա՛ն, գէշ կ'ըլլամ գիս բռնեցէք.

Լէյտի Իզապէլ ուժգնութեամբ զանգակը զարկաւ։ Պատիկին ճակտէն քրտինք հոսելով երբեմն անոր վրայ եկող ուշաթափութիւնը կարծես վերստին եկաւ։ Այդ

— 411 —

գիշեր դատավարութեան գիշերը ըլլալով, Մր. Հէր կաթուած ունեցած էր և կառքով տուն տարուած։ Բիչարտ տուն վերադարձած ըլլալով շատեր բարի եկարի կուգային և մեծ բազմութիւն մը կար։ Ի հարկէ Պարպարան ալ հոն գացած ըլլալով Լիւսին ու Արքին Գորնէլիայի քով թողած էր և Ճօյսն ալ հետը տարած ըլլալով Ուիլեըմի վիճակէն տեղեկութիւն չունէր, այս պատճառով Ուիլսըն զանգակին ձայնը լսելով ներս վազեց և հարցուց.

— Ի՞նչ եղաւ տիկին, դարձեալ մարեցա՞ւ.

— Այո, այդպէս կը կարծեմ.

Բայց այս անգամ մարած չէր ան, խելքը գլուխը ըլլալով երկու ձեռքերով Իզապէլի և Ուիլսընի ձեռքերը բռնած կ'ըսէր.

— Զիս մի ձգէք, պիտի իյնամ, զիս բռնեցէք.

Որքան ալ Լէյտի Իզապէլ «մի վախնար սիրելիս» կ'ըսէր սակայն պզտիկը կը կրկնէր.

— Զիս մի՛ ձգէք, պիտի իյնամ.

Վերջապէս տագնապը սաստկացաւ։ Ճակտի պաղ քրտինքները սրբելով, ուզեցին զգալ մը անուշ գնել բերանը, բայց ան գլուխը շարժելով խոյս տուաւ, շրթունքները քաշուելով աչքերը փակեց և քնացաւ։

Իզապէլ հարցուց.

Արդեօք ինչո՞ւ այսպէս եղաւ.

— Ես գիտեմ, տիկին, ուրիշի մ'ալ այսպէս եղաւ, ասոնք մահուան նշաններ են.

— Ա՛հ, Ուիլսըն, ի՞նչ կը խօսիս, դեռ այն աստիճան գէշ չէ. Տօքթ. Ուէնրայթ այս առտու ըսաւ որ դեռ քանի մը շաբաթ կապրի.

Ուիլսըն աթոռի մը վրայ նստելով խօսիլ սկսաւ։ Անոր խօսելու սկսիլը որքան դիւրին էր, լռելն ալ այնքան դժուար։

ՕՃՆԷ ՏՈՒՆ ՔԵԶԻ
եւ
ԱՍՏՂԸ ՔԻՉԻ ՊԻՏԻ ՕԳՆԷ

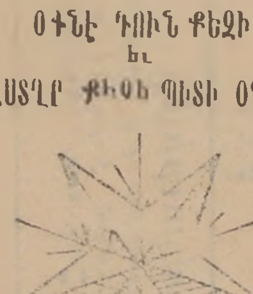

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԱՍՏՂԸ

(L'ETOILE du FOYER)

Առեւտրական և երկրագործական ժողովրդային՝ վարկի հաստատութիւն Անանուն ընկերութիւն.— գրամագլուխ՝ 3,000,000 ֆրնք.

որ կրնայ 3.000,000,000 ֆրնք.ի բարձրացուիլ վարչական խորհուրդի պարզ որոշումով։

Կեդրոնատեղի.— 137 Boulevard Sebastopol - Paris

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Արեւելեան պետութեանց

Սավօյ Օթէլի շէնքը, Պուրճ, Պէյրութ

ԵԼԵՒՄՏԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

Ապահովի պայմանագրութիւնք

ՕԺԻՏ

Երաշխաւորեալ տոկոս 6 %։ Ակնէ՛յ գաւ մասնակցութիւն ընկերութեան շահերուն։

ԿԱՊՈՒԱԾԱԿԱՆ ՃԻՒՂ

ՎԱՐԿԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ

Կալուածի վրայ փոխատուութիւնք

Վճարելի 10—15—20 տարիէն.՝ որոշուած պայմանաժամէն առաջ ուզողը կրնայ վճարել։

ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ԱՍՏՂԸ ընկերութիւնը ներկայիս 75,000է աւելի անդամ ունի։ Մինչեւ 1 Ապրիլ 1931 Ընտանիքին Աստղը 135 միլիոն փոխ տուած է, գրաւով 500 միլիոնէ աւելի արժէք ունեցող անշարժ կալուածներու վրայ։

Ամէն թղթակցութիւններու համար՝ B. P. 821, Beyrouth